

FENGSELSSTYRELSENS ÅRBOK

1922.

(*Annuaire de l'Administration générale des prisons 1922.*)

Utgitt av

EKSPEDISJONSCHEFEN FOR FENGSELSVESENET.

KRISTIANIA.

I KOMMISJON HOS H. ASCHEHOUG & CO.

1924.

Norges Offisielle Statistikk, rekke VII. (Statistique Officielle de la Norvège, série VII.)

Trykt 1923 :

- Nr. 71. Sinnssykeasylenes virksomhet 1919. (*Hospices d'aliénés.*)
- 72. Folkemengdens bevegelse 1919. (*Mouvement de la population.*)
- 73. De spedalske i Norge 1916—1920. (*Rapport sur les lépreux en Norvège pour les années 1916—1920.*)
- 74. Skiftevesenet 1920. Overformynderiene 1919 og 1920. (*Successions, faillites et biens pupillaires.*)
- 75. Sjømannsforsikringen 1920. Fiskerforsikringen 1921. ($\frac{1}{1}—\frac{31}{5}$) (*Assurances contre les accidents des marins. Assurances contre les accidents des marins pêcheurs.*)
- 76. Folketellingen i Norge 1 desember 1920. III. Folkemengden fordelt etter kjønn, alder og ekteskapelig stilling. (*Recensement du 1er décembre 1920. III. Population répartie par le sexe, l'âge et l'état civil.*)
- 77. Forsemt barn 1918, 1919 og 1920. (*Traîtement des enfants moralement abandonnés.*)
- 78. Kommunevalgene 1922. (*Élections en 1922 pour les conseils communaux et municipaux.*)
- 79. Fengselsstyrelsens årbok 1919. (*Annuaire de l'Administration générale des prisons 1919.*)
- 80. Norges jernbaner 1921/22. (*Chemins de fer norvégiens.*)
- 81. Folketellingen i Norge 1 desember 1920. IV. Folkemengden fordelt etter fødested, — Finner og kvener. — Andre lands statsborgere. — Norsk-Amerikanere. (*Recensement du 1er décembre 1920. IV. Population répartie par le lieu de naissance. — Lapons et quaines. — Sujets étrangers. — Norvégico-Américains.*)
- 82. Lønninger 1922. (*Gages et salaires.*)
- 83. Ulykkesforsikringen 1920. (*Assurances contre les accidents du travail.*)
- 84. Norges kommunale finanser 1919/20. (*Finances des communes.*)
- 85. Kriminalstatistikk og Kriminell Rettspleie 1919 og 1920. (*Criminalité et Justice criminelle.*)
- 86. Forsikringsselskaper 1921. (*Sociétés d'assurances.*)
- 87. Norges postvesen 1922. (*Statistique postale.*)
- 88. Sinnssykeasylenes virksomhet 1920 (*Hospices d'aliénés.*)
- 89. De faste eiendommer 1916—1920. (*Propriétés foncières rurales.*)
- 90. Veterinaærvesenet og kjøttkontrollen 1921. (*Le service vétérinaire et l'inspection de la viande.*)
- 91. Industristatistikk 1921. (*Statistique industrielle.*)
- 92. Folkemengdens bevegelse 1920. (*Mouvement de la population.*)
- 93. Norges skibsfart 1922. (*Navigation.*)
- 94. Sykeforsikringen 1922. (*Assurance-maladie.*)
- 95. Norges bergverksdrift 1922. (*Mines et usines.*)
- 96. Folketellingen i Norge 1 desember 1920. V. Blinde, døvstumme, åndssvake, sinnssyke og vanføre. (*Recensement du 1er décembre 1920. V. Aveugles, sourds-muets, idiots, aliénés et estropiés.*)
- 97. Folketellingen i Norge 1 desember 1920. VI. Barnetallet i norske ekteskap. (*Census of 1st December 1920. VI. Fertility of Marriages.*)
- 98. Folketellingen i Norge 1 desember 1920. VII. Boligstatistikk. — Byer. (*Recensement du 1er décembre 1920. VII. Statistique d'habitation. — Villes.*)
- 99. Private aktiebanker 1922. (*Banques privées par actions.*)
- 100. Skolevesenets tilstand 1918. (*Instruction publique.*)
- 101. Rekruttering 1921. (*Recrutement.*)
- 102. Norges telegrafvesen 1921/22. (*Télégraphes et téléphones de l'État.*)
- 103. Folketellingen i Norge 1 desember 1920. IX. Folkemengden fordelt etter livsstilling. — Riket. — Bygder. — Byer. (*Recensement du 1er décembre 1920. IX. Population répartie par profession. — Royaume. — Districts ruraux. — Villes.*)

NORGES OFFISIELLE STATISTIKK. VII. 135.

FENGSELSSTYRELSENS ÅRBOK

1922.

(*Annuaire de l'Administration générale des prisons 1922.*)

Utgitt av

EKSPEDISJONSCHEFEN FOR FENGSELSVESENET.

KRISTIANIA.
I KOMMISJON HOS H. ASCHEHOUG & CO.
1924.

For årene 1901—1902, se Norges Offisielle Statistikk, rekke IV, nr. 86 og 97.

For årene 1902—1903, 1903—1904, 1904—1905, 1906, 1907, 1908, 1909, 1910, 1911, 1912, 1913, 1914, 1915, 1916, 1917, 1918, 1919, 1920 og 1921 se Norges Offisielle Statistikk, rekke V, nr. 7, 29, 80, 119, 139, 168 og 205, rekke VI, nr. 11, 61, 75, 98, 117, 134 og 159, rekke VII, nr. 17, 30, 79, 110 og 132.

Innhold

	Side
Fengselevesenet i almindelighet	1
Landsfengslene 1921—1922	2
1. Fengslene og deres distrikter s. 2. 2. Funksjonærene s. 3. 3. Fangetallet m. v. s. 4. 4. Fangenes behandling og forhold i almindelighet s. 4. 5. Arbeidsvirksomheten s. 5. 6. Sjelepleien og undervisningen s. 6. 7. Kosten s. 8. 8. Sundhetstilstanden s. 8. 9. Bygningene s. 9. 10. Inntekter og utgifter s. 10. 11. Oplysninger om innkomne og løslatte fanger s. 10.	
Kretsfengslene og de større hjelpefengsler 1921—1922	10
1. Fengslene i almindelighet s. 10. 2. Funksjonærene s. 10. 3. Fangetallet m. v. s. 12. 4. Fangenes behandling og forhold i almindelighet s. 14. 5. Arbeidsvirksomheten s. 14. 6. Sjelepleien og undervisningen s. 14. 7. Kosten s. 14. 8. Sundhetstilstanden s. 14. 9. Bygningene s. 15. 10. Inntekter og utgifter s. 15.	
Smafengslene 1921—1922	16
Tvangsarbeidshusene 1921—1922	17
1. Arbeidshusene og deres distrikter s. 17. 2. Funksjonærene s. 17. 3. Antallet av tvangsarbeidere m. v. s. 17. 4. Tvangsarbeidernes behandling og forhold i almindelighet s. 17. 5. Arbeidsvirksomheten s. 18. 6. Sjelepleien og undervisningen s. 18. 7. Kosten s. 21. 8. Sundhetstilstanden s. 21. 9. Bygningene og eiendommen s. 21. 10. Inntekter og utgifter s. 22. 11. Oplysninger om de etter dom innkomne tvangsarbeidere s. 22.	
Mæresmyren	22
Kriminalasylet 1921—1922	23
Fangettransport 1921—1922	24
Forsorgsvirksomhet	24
Tabeller vedkommende landsfengslene.	
Tabell 1. Fangetallet	29
— 2. Fangenes fordeling i klasser 30 juni 1922	30
— 3. Disiplinære refselser	30
— 4. Arbeidsvirksomheten	30
— 5. Undervisningen	32
— 6. Sykestatistikk	32
— 7. Inntekter og utgifter	32
— 8. De innkomne fangers forbrydelser og forseelser	34
— 9. —— straffetid	35
— 10. —— alder	35
— 11. —— ekteskapelige stilling	35
— 12. —— bosted	36

	Side
Tabell 13. Innkomne fanger, tidligere ustraffet eller tidligere straffet. Antall og tidligere straffer	36
— 14. Innkomne fanger, tidligere straffet. Tiden mellem den siste løslatelse fra landsfengsel og den nye forbrydelses forøvelse	37
— 15. Innkomne fanger som har været løslatt. paa prøve	37
Tabeller vedkommende kretsfengslene og de større hjelpefengsler.	
Tabell 16. Fangetallet (innheftet mellom side 38 og 39).	
— 17. De forskjellige slags straffanger (do.).	
— 18. Fagedager (do.).	
— 19. Fangenes alder	39
— 20. Straffetid og alder for de fra kretsfengslene og de større hjelpefengsler i driftsåret utgåtte straffanger	39
— 21. Opgave over arbeidsdager i kretsfengslene og de større hjelpefengsler	40
— 22. Inntekter og utgifter	41
Tabeller vedkommende småfengslene.	
Tabell 23. Antallet av fanger og fagedager	44
— 24. Inntekter og utgifter	45
Tabeller vedkommende tvangsarbeidshusene.	
Tabell 25. Antall tvangsarbeidere	45
— 26. Arbeidsvirksomheten	46
— 27. Inntekter og utgifter	48
— 28. Forskjellige oplysninger om de innkomne tvangsarbeidere	50
Tabell vedkommende Kriminalasylet.	
Tabell 29. Inntekter og utgifter 1921—1922	51
Tabell vedkommende forsorgsforeningene.	
Tabell 32. Forsorgsforeningene 1921—1922	52

Fengselsvesenet i almindelighet.

Beretningsåret omfatter tiden fra 1 juli 1921 til 30 juni 1922.

Fra 1 januar 1922 blev frk. Anna Martina Bø ansatt som assistent i Fengselsstyrelsen som følge av at strafferegistret blev tatt i bruk som offentlig strafferegister.

Dyrtidstillegg er bevilget også for terminen 1921—22. De for 1920—21 fastsatte regler vedblev å gjelde for kvartalet juli—september 1921. Men senere blev tillegget etterhvert satt ned.

Fradrag i lønnen for bolig m. v. Stortinget vedtok fra 1 juli 1921 nye regler for fradrag for bolig m. v. Boligfradragene kan etter bestemmelse av Finansdepartementet nedsettes med inntil en tredjedel i sådanne tilfeller hvor særlige omstendigheter såsom boligens størrelse, beskaffenhet og beliggenhet eller forholdene iøvrig måtte gjøre nedsettelse berettiget. Da Justisdepartementet fant at boligfradraget for fengselstjenestemenn i mange tilfeller ville bli urimelig stort i forhold til boligenes størrelse, innredning og beliggenhet, henstillet det til Finansdepartementet å redusere lønnsfradragene for bolig til visse nærmere angitte beløp.

Finansdepartementet sluttet sig i alt vesentlig hertil. Som eksempel på de således fastsatte reduserte satser skal nevnes at etternevnte tjenestemenn betaler årlig for bolig med lys og brenne følgende beløp (reglene ordinære beløp uten reduksjon er tilføyet i parentes): landsfengslenes inspektører kr. 1 000 (1223), forvaltere og verksmestre kr. 700 (878), vaktmestre ved krets- og hjelpefengslene fra kr. 380 (502) til kr. 700 (878), derav de fleste kr. 560 (790 eller 743) — alle her nevnte har minst 3 værelser og kjøkken. Betjenter betaler for enkelt værelse m. v. kr. 200 (300), for 2 værelser og kjøkken m. v. kr. 400 (527), for mer enn 2 værelser og kjøkken m. v. kr. 500 (658).

Overtidsarbeide. Med hjemmel i lønnsregulativet av 1920 fastsatte Justisdepartementet 16 juli 1921 bestemmelser angående overtidsarbeide for visse tjenestemenn ved fengsler og tvangsarbeidshus.

For terminen 1921—1922 blev bevilget et beløp av kr. 2 000,00 som reisebidrag til fengselstjenestemenn. Av dette fikk betjent ved Kristiania kretsfengsel Eidem kr. 500,00 til en reise til Sverige og Danmark, betjent ved Opstad tvangsarbeidshus Sæthern kr. 500,00 som bidrag til en reise til

Sverige og betjent ved Kristiansand kretsfengsel Einstabland kr. 300,00 til en reise til Skien, Kristiania og Trondhjem. Desuten fikk vaktmester ved Bodø kretsfengsel Pedersen kr. 300,00 som tillegg til de kr. 500,00 som var bevilget ham i terminen 1920—1921 til en reise til Sverige og Danmark.

Under en reise i Danmark i august—september 1921 besøkte byråchef i Fengselstyrelsen Gleersen endel danske fengsler. Sekretær i Fengselsstyrelsen Falsen opholdt sig høsten 1921 i Tyskland og besøkte herunder flere tyske fengsler. Begge fikk et mindre bidrag til dekning av de ved fengselsbesøkene forekede reiseutgifter.

Botsfengslets direktør, Omsted, fikk ytterligere kr. 250,00 i tillegg til det i forrige termin bevilgede beløp kr. 500,00. Da direktøren imidlertid ikke fikk benyttet det før sin avgang fra direktørstillingen ved Botsfengslet, ga han avkald på stipendiet.

Den uanvendte del av reisebidraget kr. 750,00 blev overført til terminen 1922—1923.

Efter Justisdepartementets anmodning foretok byråchef Nissen i september og oktober 1921 en reise i Sverige og Danmark for å studere fengselsforholdene i disse land. Utgiftene ble utredet av det i 1915 oprettede fond for fengselsvesenet.

Fengselsstyrelsens strafferegister. Fengselsstyrelsen har siden 1901 hatt et strafferegister over fanger og tvangsarbeidere, i de senere år også over dem som har fått betinget dom m. v. Ved kgl. res. av 5. august 1921 blev det på foranledning av Justisdepartementet (dets Almindelige Afdeling) bestemt at dette register skulde tas i strafferettspleiens tjeneste i samme utstrekning som strafferegistret i andre land. Samtidig blev § 63 i påtaleinstruksen av 6. februar 1920 forandret. Efter dens nye form bør det, når siktelse reises, av Fengselsstyrelsens strafferegister erhverves utskrift, som skal inneholde fortegnelse over eldre dommer som vedkommer siktede, med opplysning om disses datum, lovovertredelsens art, forøvelsestiden, straffen og dennes fullbyrdelse samt angjeldendes fulle navn, fødselsår, fødselsdag og fødested. Efter forskjellige forberedende arbeider begynte den nye virksomhet 2. januar 1922.

Landsfenglene 1921—1922.

1. Fenglene og deres distrikter. Følgende landsfengsler var i bruk:

a. Botsfengslet i Kristiania. (For ca. 210 menn). I dette fengsel blev i driftsåret satt inn menn fra hele riket som var ilagt straff av fengsel i 6 måneder eller derover, og som 1) ved innsettelsen var under 24 år, 2) ved innsettelsen hadde fylt 24 år, var ilagt straff av tidsbegrenset

fengsel i ikke over 6 år og ikke tidligere hadde avsont straff i Botsfengslet, 3) ved innsettelsen hadde fylt 24, men ikke 30 år, var ilagt straff av tidsbegrenset fengsel i ikke over 6 år og tidligere hadde avsont straff i Botsfengslet én gang, forsåvidt Fengselsstyrelsen, hvem saken i hvert tilfelle skulde forelegges, bestemte at de skulde avsone straffen der.

Menn hvis far eller mor var lapp, blev dog ikke satt inn i Botsfengslet. Heller ikke kvæner eller finnlendere som var minst 24 år gamle og ikke kunde tale norsk.

b. *Akershus landsfengsel i Kristiania* (for ca. 250 menn).

I dette fengsel blev optatt menn som var ilagt straff av fengsel i 6 måneder eller derover, og som ikke efter foranstående regler skulde settes inn i Botsfengslet og heller ikke etter etterstående regler i Opstad fangekoloni.

c. *Opstad fangekoloni, Nærø, Jæren.* Her blev optatt menn som var ilagt straff av fengsel i 6 måneder eller derover, og ikke efter foranstående regler skulde settes inn i Botsfengslet, forsåvidt de var domfelt innen Rogaland eller Bergenlagsogn eller Hordaland fylke. Fra midten av juli 1921 bare menn som var domfelt innen Rogalandlagsogn.

Lapper, kvæner og finnlendere som ikke kunde tale norsk, blev dog ikke optatt i fangekolonien.

d. *Landsfengslet for Kvinner i Kristiania* (for ca. 85 fanger).

I dette fengsel blev optatt kvinner fra hele riket som var ilagt straff av fengsel i 6 måneder eller derover.

e. I en del av driftsåret bruktes desuten fengselsvesenets eiendom på Mæresmyren i Sparbu som koloni for landsfengselsfanger, idet en avdeling fanger fra Akershus landsfengsel var anbragt i arbeide her. Denne eiendom har også tidligere vært brukt som fangekoloni, men har ikke vært særskilt nevnt i årbøkene, da den har vært ansett som annex til det nu nedlagte Trondhjems landsfengsel. Om Mæresmyren henvises forøvrig til avsnittet s. 22.

2. Funksjonærene. Ved Botsfengslet var presten sykmeldt første halvdel av beretningsåret, og prestegjerningen ble varetatt først av sogneprest T. Skallerud, senere av fhv. sogneprest Fog med bistand av fengslets første-lærer. Annenlæreren, Erling Larsen, fraträtte av helbredshensyn 15 august 1921 etter egen opsigelse. I stillingen har senere fengslets sanglærer og organist Bjarne Bulien tjent gjort som konstituert.

Ved Akershus landsfengsel fraträtte verksmester Johan Larsen 1 august 1921. I hans sted blev fra samme dag verksassistent Absalon Johan Knudsen ansatt.

Som verksassistent blev fra 1 november 1921 opsynsbetjent Edvard Olsen Fjeldstad ansatt. I en ny vaktmesterstilling — det ansås nødvendig at fengslet hadde 2 vaktmestre — blev fra samme dag ansatt opsynsbetjent Nils Petter Torgersen Heivang. Den konstituerte læge ved fengslet, doktor

Johs. Christophersen, blev 3 januar 1922 gitt fast ansettelse i stillingen. Bestyrer av Fellesutsalget for Landsfengslene i Kristiania Arnold Jensen fratråtte stillingen 1 mai 1922.

På grunn av sykdom har ved Botsfengslet 29 funksjonærer været arbeidsudyktige i tilsammen 469 dager og ved Akershus landsfengsel 22 i tilsammen 174 dager.

Ved Botsfengslet blev 1 opsynsbetjent for gjentatte forsinkelser ved fremmøte til tjenesten 2 ganger lagt bot. Forøvrig har funksjonærenes forhold ved begge landsfengsler vært meget godt og ingen disciplinærstraff vært anvendt.

Som medlemmer av tilsynsråden for året 1922 blev både for Botsfengslet og for Akershus landsfengsel opnevnt de samme som for foregående år, alene med den forandring at snekkermester Andreas Huseby, Kristiania, blev beskikket som medlem av Botsfengslets tilsynsråd istedenfor disponent J. Chr. Gregersen, som bad sig fritatt for hvert.

For Opstad fangekoloni og Landsfengslet for Kvinner, som har funksjonærer felles med henholdsvis Opstad tvangsarbeidshus og Arbeidshuset for Kvinner, henvises til beretningen om tvangsarbeidshusene.

3. Fangetallet m. v. Herom henvises til tabell 1, hvor tallene angir antallet av tilfeller hvori fanger er satt inn i eller løslatt fra fengsel i årets løp.

Det daglige middeltall av fanger i landsfengslene i 1921—1922 var 384. Legges til disse det daglige middeltall av straffanger som satt i kretsfengslene og de større hjelpefengsler i samme tidsrum, 283, og i småfengslene, 7, fremkommer et middeltall pr. dag av 674 fanger som i 1921—1922 har utholdt frihetsstraff.

4. Fangenes behandling og forhold i almindelighet. I Akershus landsfengsel blev enrumsfengsel anvendt i 3 358 dager og i Opstad fangekoloni i 780 dager. I Botsfengslet og Landsfengslet for Kvinner har enrumsbehandling været anvendt for alle.

Direktøren for Botsfengslet uttaler at fangenes forhold i det hele tatt har været godt.

Direktøren for Akershus landsfengsel uttaler at efter den nye lov om fradrag dag for dag for varetekts (lov 3 juni 1921) blir straffetiden ofte kort. Enkelte fanger sitter ikke mere enn 3—4 måneder, hvad der er for kort tid både for oplærelse i et fag og for en mere inngående behandling.

Det har været stille i fengslet og forholdet mellom fangene innbyrdes har i det hele været fredelig. Fengslet har fortsatt med å la enkelte fanger arbeide utenfor fengslet uten tilsyn på sitt aresord.

Direktøren for Opstad fangekoloni uttaler at fangenes forhold gjennemgående har været godt.

Direktøren for Landsfengslet for Kvinner uttaler at det med det lave fangetall har været mulig å anvende mere tid paa den enkelte. At mange av

fangene tar sig op mens de er i fengslet, er efter direktørens mening åpenbart. De føler det som om de er på fortsettelsesskole. Efter løslatelsen skriver de som regel til fengselsfunksjonærene eller kommer på besøk. Direktøren har søkt å ta sig mere av mulktfangene enn tidligere er skjedd, og mener at der likeoverfor de yngre av dem er et rikt felt for forsorgsarbeide.

Der har i årets løp ikke funnet sted nogen rømning fra landsfengslene, heller ikke noget forsøk derpå.

Ingen fange har været belagt med lenker i henhold til fengselslovens § 31, 2net ledd.

I Botsfengslet begikk 1 fange selvmord (ved knivstikk i hjertet). 1 fange gjorde et alvorlig selvmordsforsøk, idet han fra 3dje etasjes galleri kastet sig ned i korridoren. Han falt på en stabel ferdig fabrikat og slap fra det med en hjernerystelse og mindre kontusjoner.

Fangenes fordeling i klasser ses av tabell 2.

De disciplinære refselser fangene er ilagt, vil ses av tabell 3. Av de 62 mannsfanger som i driftsåret er ilagt refselser, er 45 refset en gang, 11 to ganger, 4 tre ganger og 2 fire ganger. Ingen kvindefange blev refset i beretningsåret.

Av fangene i Botsfengslet har 269, i Akershus landsfengsel 354, i Opstad fangekoloni 8 og i Landsfengslet for Kvinner 37 mottatt besøk av andre enn fengslets vedkommende. 78 fanger i Botsfengslet, 92 i Akershus landsfengsel, 26 i Opstad fangekoloni og 2 i Landsfengslet for Kvinner har hverken skrevet eller fått brev eller mottatt besøk. Heri er medregnet flere som ikke har hatt adgang til dette på grunn av den korte tid de har været i fengslet.

De mannsfanger som blev løslatt på prøve, blev alle stillet under politiopsikt på en undtagelse nær. Av kvinnene blev 4 fritatt for politiopsikt.

5. Arbeidsvirksomheten. Herom henvises til tabell 4.

Verdien av landsfengslenes fabrikatbeholdninger 30 juni 1922, sammenholdt med de tilsvarende verdier året forut, viser ved Botsfengslet en forøkelse av kr. 37 522,35 og ved Akershus landsfengsel av kr. 13 066,87, for disse fengsler tilsammen altså en stigning av kr. 50 589,22.

Av de i driftsåret løslatte fanger hadde ved utgangen arbeidspenger i behold: ved Botsfengslet 257, ved Akershus landsfengsel 158, ved Opstad fangekoloni 51 (alle), ved landsfengslene for menn tilsammen 466 (99 pct.). Ved Landsfengslet for Kvinner hadde alle som blev løslatt, arbeidspenger i behold. Ved Botsfengslet hadde 41, ved Akershus landsfengsel 14, ved Opstad fangekoloni 1, ved landsfengslene for menn tilsammen 56 (12 pct.) og ved Landsfengslet for Kvinner 3 (30 pct.) et beløp av under 10 kroner i behold ved utgangen. Over 100 kroner hadde ved Botsfengslet 15, ved Akershus landsfengsel 13, ved Opstad fangekoloni 9, tilsammen 37 (8 pct.). Ingen kvindefange hadde over 100 kroner i behold.

Ved Akershus landsfengsel er foretatt en utvidelse av bokbinderiarbeidet, idet der i årets løp er anskaffet nye maskiner og nytt verktøi.

Den regnskapsførte verdi av det arbeide fangene utfører for fengslet selv, blev fra 1 juli 1921 satt op fra kr. 1,00 til kr. 3,00 pr. dag.

6. Sjelepleien og undervisningen. Av prestenes innberetninger meddeles følgende utdrag :

B o t s f e n g s l e t. Gudstjeneste har været avholdt hver søn- og helligdag. Nadverdtjeneste blev holdt 5 ganger for tilsammen 36 nadverdgjester (30 forskjellige fanger). Presten mener dog at man ikke av fangenes trang til å gå til alters kan dømme sikkert om deres religiøse tilstand. 16 fanger var ikke konfirmert. En av dem blev etter eget ønske konfirmert i fengslet.

Fangenes opførsel i kirken og ved onsdagsforedragene har for det meste været eksemplarisk.

Forøvrig uttaler presten :

«Om straffens virkninger er det i beretningsåret vesentlig gjort samme erfaringer som i tidligere år: de beror tildels på en rekke av omstendigheter som fengslet ikke er herre over, som fangenes alder og forhistorie, forbrydelsens art, straffens varighet, pårørendes holdning o.l. Stiller en flerhet av disse forhold sig gunstig, kan fengselsopholdet få avgjørende innflydelse på karakterens utvikling i den riktige retning. I særlig ugunstige tilfeller er det på den annen side ikke utelukket at straffen kan understøtte en påbegynt forherdelsesprocess. De mere utpregede tilfeller er dog under alle omstendigheter få — straffens reelle virkninger lar sig i de fleste tilfeller vanskelig fastslå før en rum tid etter løslatelsen. Man oplever mere enn nok av skuffelser. Men selv i slemme tilbakefallstilfeller er det dog ikke gitt at straffen har været virkningsløs eller endog skadelig. Særlig når det gjelder individer som ennu ikke har nådd den personlighetsmodne alder, er det grunn til å tro at det under fengselsopholdet er sådd frø som ennu kan komme til å spire — en mere eller mindre forsømt sjel gjennemlever neppe et ophold i Botsfengslet av rimelig lengde uten å motta blivende inntrykk av verdi for personlighetsdannelsen. Jeg tenker paa virkningen av slikt som gjennemført renslighet, orden og punktlighet, av regelmessig arbeide, av skoleundervisning, belærende foredrag og utviklende lesning — foruten den direkte personlige påvirkning gjennem preken og samtaler. Hvert år byr da også på gledelige oplevelser, flere eller færre. . .»

Ved de store høytider og ellers undertiden om søndagene har der været sang eller annen musikkunderholdning i forbindelse med gudstjenesten, og hornmusikk i centralhallen to søndagseftermiddager hver måned. Presten uttaler, at fangene altid setter stor pris på musikken og ofte påvirkes sterkt av den.

A k e r s h u s l a n d s f e n g s e l. Gudstjeneste har været holdt hver søn- og helligdag og desuten opbyggelige møter i kirken ved legmenn. Jule-

trefest har været avholdt og langfredag passjonstjeneste. Ved forskjellige leiligheter har religiøse sangkor ydet bistand ved gudstjenesten. En avdeling av Frelsesarmeens musikkorps har spillet julafoten og annen påskedag. Fangenes sangkor har vært variabelt i tall og styrke. Medlemmene av koret har tildels undlatt å møte frem til sangøvelsene, som er frivillige. Dette synes imidlertid litt etter litt, anfører presten, å ha virket til at deltagelsen i sangen fra fangene nede i kirken er blitt bedre. Og det vil være en vinding. Fangenes forhold i kirken har været meget godt. Nadverdtjeneste har 4 ganger været tillyst, men ingen har meldt sig. Grunnen hertil er etter prestens mening først og fremst beleggets åndelige habitus, dernest sammenhengende hermed frykten for kameratenes spott. 3 fanger som presten trygt tør si var religiøst grepne, erklaerte åpent at den spott over sakramentet og de hånsord som utøstes over dem når de antydet lyst til nadverden, var så forferdelig at de foretrakket å vente til de var løslatt med å gå til Herrens bord. Den store mengde av fangene betrakter disse nadverdsøkende som dem der ved sin altergang vil innynde sig hos sine føresatte.

Den spesielle sjælesorg er nu som før øvet vesentlig ved samtaler og sykebesøk.

Om fangenes betingelser for forbedring, religiøst, moralsk og socialt uttaler presten at han med sorg må bekjenne at der er en betydelig nedgang i så henseende, siden han tiltråtte embedet i 1911 — særlig dog i de siste år. Det er vanskeligere å opnå lydhört øre og mottagelig sinn, naar det gjelder forholdet til Gud, og presten undrer sig ikke over at så er. De aller fleste av fangene er i større eller mindre grad smittet av den bolsjevisme som de under sine ophold ute i friheten gjennem pressen, skrifter og samtaler påvirkes av. Religion er noget som ligger utenfor forståelsen, og «hvad vi ikke forstår, kan vi selvfølgelig ikke tro på». Og samfundet i dets nuværende ordning er ene og alene skyld i at de må bli forbrydere. Det går så ofte igjen i samtaler og brev — som en halvt dulgt, men dog kjennelig understrøm av bitterhet og samfundsfiendtlig hat. —

Om undervisningen skal man i tilknytning til tabell 5 meddele følgende :

B o t s f e n g s l e t. Førstelæreren opplyser at av de 312 fanger i skolepliktig alder, d. v. s., under 30 år, hadde de allerflestes gjennemgått folkeskolen, 5 hadde middelskoleeksamen, 6 hadde gått på handelsskole, 2 på fylkesskole, 1 på ungdomsskole og 1 på styrmannsskole.

Om fangenes optreden i skolen uttaler læreren at han bare har godt å si. De var høflige og lydige. Han uttaler at lekselesningen i almindelighet blir mindre samvittighetsfull og opmerksomheten slappere i vårmånedene. Selv om viljen til å følge med er aldri så god, er det merkelig hvor sterkt vår luften drar tankene mot friheten og verden derute.

2 fanger kunde hverken skrive eller regne.

Biblioteket omfattet 30 juni 1922 6 827 bind, sykeavdelingens bibliotek medregnet.

Akershus landsfengsel. Skolen har etter lærerens uttalelse i det forløpne år gått meget godt hvad flid og opførsel angår. Kun 2 avdelinger har været igang, fordi antallet av skolepliktige fanger ikke har vært større. Der har ved siden av de øvrige fag været gitt undervisning i perspektivtegning, og fangene har vist ikke liten interesse for dette fag.

De fanger som ikke har mottatt undervisning i beretningsåret, har under tidligere fengselsopphold gjennemgått fangeskolen. Kun nogen få er blitt holdt utenfor på grunn av sykdom eller som uskikket for skolen.

Fengslets bibliotek er i beretningsåret forøket med meget av god, underholdende litteratur, særlig illustrerte tidsskrifter, som der er abonnert på. Lese-lysten er om mulig større enn nogensinde, mens søkningen til den religiøse litteratur er i avtagende. Biblioteket omfattet 30 juni 1922 6 708 bind.

For Opstad fangekoloni og Landsfengslet for Kvinner henvises til hvad der anføres under tvangsarbeidshusene.

7. Kosten. Ved Botsfengslet er av lægen forordnet avvikende kost for forskjellige fanger i tilsammen 852 dager. Dessuten har etter lægens ordre vært gitt 18 924 porsjoner brød à 150 g. og 3 558 porsjoner smør à 20 g. Ennvidere 2 241 kg. loff til fanger som ikke har fått syret brød, 5 033 l. nysilt istedenfor skummet melk og 63 kg. natursmør til fanger som har avtatt i vekt eller vært brystlidende.

Ved Akershus landsfengsel er av lægen forordnet avvikende kost for forskjellige fanger i tilsammen 172 dager. Ekstraforpleining er tilstått i 1 623 tilfeller.

Ved Opstad fangekoloni er av lægen forordnet avvikende kost for forskjellige fanger i tilsammen 60 dager. Der er utdelt 6 361 kosttillegg til utearbeidere.

Ved Landsfengslet for Kvinner er av lægen forordnet avvikende kost for forskjellige fanger i tilsammen 97 dager. Ekstraforpleining er tilstått i 31 tilfeller.

Den daglige utgift til kost pr. fange har i Botsfengslet vært kr. 1,17, i Akershus landsfengsel kr. 1,38, ved disse to fengsler underrett kr. 1,26, heri medregnet den regnskapsførte verdi av kjøkkenfangenes arbeide og utgiftene til tobakk.

8. Sundhetstilstanden. Herom henvises til tabell 6.

I kommunale sykehus blev i alt lagt inn 5 fanger, 4 fra Botsfengslet, og 1 fra Opstad fangekoloni. I Rikshospitalet blev lagt inn 10 fanger, 4 fra Botsfengslet og 6 fra Akershus landsfengsel. 1 fange blev som sinnssyk fra Botsfengslet lagt inn i Rosenberg asyl. 4 fanger blev av helbredshensyn ført over fra Botsfengslet til Akershus landsfengsel. For 1 fange blev straffen avbrutt på grunn av svangerskap.

Sundhetstilstanden i Botsfengslet har været god. Av sjeldnere sykdomstilfeller kan nevnes et tilfelle av malaria hos en sjømann som tidligere hadde hatt sykdommen i tropene. Videre omtaler lægen et tilfelle av fremmedlegemer i mavesekken. Vedkommende fange blev innlagt i Rikshospitalet for Røntgenundersøkelse og eventuell operasjon. Efterat mavesekken var åpnet, blev det fjernet 275 g. spiker, spikerbeter og en avbrukket pennesplitt.

Om de 203 av driftsårets fanger som for første gang kom inn i Botsfengslet, oplyser lægen at bare 150 var fullt normale. Av de øvrige 53 var 8 imbecille, 14 inferiøre forøvrig, 2 senile, 1 var epileptiker og 28 led av psykopatier av forskjellig type. 5 av disse 53 hadde tidligere været sinnessyke, 2 blev erklært sinnessyke i Botsfengslet; 1, som var underlig i Botsfengslet, blev erklært sinnessykk kort etter løslatelsen.

70 av de nevnte 203 fanger hadde hatt gonorrhoe og 32 syfilis. Av disse hadde 19 hatt begge sykdommer. 83 (40,9 %) av første gang innkomne fanger hadde således hatt gonorrhoe eller syfilis eller begge sykdommer.

I Akershus landsfengsel har sundhetstilstanden bortset fra en influensa-epidemi i januar måned været god. Lægen uttaler at det ikke er så litet av fordøiesesorden blandt fangene på grunn av tennenes dårlige tilstand.

Såvel ved Botsfengslet som ved Akershus landsfengsel blev anskaffet moderne tannlæge-operasjonsstol, som har været til stor nytte.

Det samlede antall sykdomstilfeller blandt fangene i Opstad fangekoloni var 29 og sykedagene 154 fordelt på 20 fanger. 1 fange blev lagt inn i Rogalands fylkessykehus.

9. Bygningene og eiendommene. *B o t s f e n g s l e t.* Det nye kjøkken i sørøvre fløy kjeller blev tatt i bruk og har fungert særdeles tilfredsstillende. Der kan nu næsten ikke merkes matlukt i korridorene, selv når der stekes. I det gamle kjøkken blev innredet et skylle- og mattilberedningsrum og et rum for kjøkkenbetjeningen samt en korridor med cementert gulv til transport av mat fra kjøkkenet til heisen. I fengslet med funksjonærboliger blev det gamle hustelefonanlegget utskiftet med et nytt. Der påbegyntes en forstørrelse av cellevinduene for å gjøre cellene lysere og mere tilgjengelige for frisk luft. Ved beretningsårets utgang var dette arbeide ferdig i 22 celler.

Til oppførelse av boliger for Botsfengslets tjenestemenn bevilget Stortinget i 1919—20 og 1920—21 tilsammen kr. 375 000,00. Det var hensikten at disse boliger skulle føres opp på Botsfengslets egen grunn. Men da de kommunale myndigheter motsatte sig dette, blev forholdet etter langvarige forhandlinger ordnet på den måte at bare 1 av de nye boliger — en firemannsbolig — blev besluttet lagt på Botsfengslets grunn, mens de øvrige boliger blev lagt ved Jordalsgaten, ca. 7 minutters vei fra fengslet, på en eiendom som i det øiemed blev overdratt til fengslet av Kristiania kommune. Til gjengjeld blev ca. 10 dekar av fengslets grunn på nærmere fastsatte vilkår overdratt til Kristiania kommune til park. I mellemlag for makeskiftet betalte kommunen etter skjønn av Kristiania skjønskommisjon kr. 167 990,50, som av

Stortinget blev tillatt bruk til opførelse av funksjonærboliger ved siden av den tidligere bevilgning. Ved beretningsårets utgang var den nevnte firemannsbolig — for verksmester, maskinmester og 2 vaktmestre — og en seksmannsbolig for underordnede tjenestemenn på det nærmeste ferdig, mens 2 andre seksmannsboliger var påbegynt.

Akershus landsfengsel ble innstallert 2 nye dampkjeler istedenfor de gamle, som ikke lenger tillottes bruk. Samtidig blev den overjordiske dampledning fra kjelehuset til kjøkkenet sløifet og erstattet med undergrunnsledning.

Elektrisk lys ved underjordisk kabel ble lagt inn i vedskjulet og lagrene mot nordøst. I det gamle skolelokale i søndre bygning blev høsten 1921 innredet et spiserum for fengslets funksjonærer.

10. Inntekter og utgifter. Herom henvises til tabell 7 og for Opstad fangekolonis og Landsfengslet for Kvinners vedkommende til tabell 35.

11. Oplysninger om innkomne og løslatte fanger. Herom henvises til tabellene 8 — 15. Angående fangenes gruppering i tabellene 8 og 9 henvises til bemerkningen i Årboken 1921 s. 11.

I tilknytning til tabell 12 om fangenes bosted kan meddeles at der på hvert 10 000 personer over den kriminelle lavalder, 14 år, faller følgende antall innsettelser etter dom:

Fra hele riket . . .	4,4	menn,	0,1	kvinner,	2,2	tils.
» landdistrikture . .	1,5	»	0,1	»	0,8	»
» samtlige byer . .	11,6	»	0,8	»	5,3	»
» Kristiania . . .	19,0	»	0,5	»	8,6	»

1 fange var av lappisk avstamning, ingen av kvænsek eller blandet.

Kretsfengslene og de større hjelpefengsler 1921—1922.

1. Fengslene i almindelighet. Fortegnelse over kretsfengslene og de større hjelpefengsler med oppgave over antallet av fangerum i hvert fengsel finnes i Årboken 1919, tabell 20, jfr. senere forandringer i Årboken 1920, s. 11 og 1921, s. 11.

Eiker kretsfengsel og Sem hjelpefengsel ble midlertidig overtatt av henholdsvis Buskerud fylke og Vestfold fylke til anvendelse som forpleiningssted for sinnessyke, Eiker fra 2 februar og Sem fra 15 mars 1922.

Drammens kretsfengsel har til stadighet hatt for liten plass, så fanger har måttet føres over til andre fengsler. Også kretsfengslene i Trondhjem A og Tromsø samt hjelpefengslene i Moss, Tønsberg, Sandefjord og Stenkjær har til enkelte tider hatt for litet fangerum.

2. Funksjonærene. Opgave over fengslenes bestyrere og regnskapsførere er tatt inn i Årboken 1919, tabell 20. Senere er ingen forandringer inntrått.

Kristiania kretsfengsel. Forhenværende sogneprest E. S. B. Haage blev fra 1 juli 1921 fast konstituert i prestestillingen ved fengslet. Fra 12 april 1922 blev læge Kr. J. Kristensen ansatt som fengselslæge. Han overtok dog ikke stillingen før midten av den påfølgende måned. I den fra driftsårets begynnelse nyopprettede post som kasserer blev ansatt kontorassistent frøken A. Huus. Lærer E vindvik fikk på ansøkning avskjed fra 1 oktober 1921. Stillingen blev først besatt fast fra 1 mars 1922 med stud. teol. Andreas Birkeeland, som midlertidig hadde bestyrt den, samtidig med at han var prestens medhjelper.

I vaktmesterstillingene ved kretsfengslene og de større hjelpefengsler inntratte i driftsåret følgende forandringer (jfr. fortegnelse over vaktmestre i Årboken 1919, s. 11—13 og senere forandringer i Årboken 1920, s. 11 og 1921, s. 12). **Kristiania kretsfengsel.** Vaktmester Dahl fratråtte 30 april 1922. Som hans etterfølger blev fra 1 mai s. å. ansatt undervaktmester ved samme fengsel Severin Wefling. **Kristiansands kretsfengsel.** Vaktmester Petersen blev flyttet til Trondhjems kretsfengsel 31 august 1921. Fra 15 oktober s. å. blev betjent ved Trondhjems kretsfengsel K. O. Svorkdal ansatt som ny vaktmester. **Stavanger kretsfengsel.** Ved Avdeling B fratråtte vaktmester Bergsager i januar måned 1922 og blev den 16de i samme måned etterfulgt av betjent ved fengslets avd. A. Thorvald Georg Bolstad. **Bergens kretsfengsel.** Vaktmester Olseth tok avskjed fra 1 november 1921. Samme dag tiltråtte som hans ettermann vaktmester ved Vik hjelpefengsel Anders Mortensen Hjemsæter. **Trondhjems kretsfengsel.** Vaktmester Gjennes ved avdeling A. blev på ansøkning overflyttet til avdeling B etter Lieskars fratrede, fra 1 juli 1921. Som ny vaktmester ved avdeling A blev derefter ansatt vaktmester ved Kristiansands kretsfengsel H. N. Petersen fra 15 august 1921. Ved avdeling C ble vaktmester Bye meddelt avskjed fra 1 november 1921 på grunn av nådd aldersgrense, hvorefter fengselsbetjent ved samme avdeling Ole Grønli blev ansatt som ny vaktmester 14 november 1921. Bye fungerte imidlertid som vaktmester også etter avskjeden inntil 1 mars 1922, da den nyansatte vaktmester tiltråtte. **Sem hjelpefengsel.** Ved fengslets overgang til pleiehjem for sinnssyke gikk vaktmester Dahl over til vaktmester ved dette. **Arendal hjelpefengsel.** Vaktmester Larsen tok avskjed fra 1 mai 1922, men forrettet i stillingen til driftsårets slutning. **Vik hjelpefengsel.** Vaktmester Hjemsæter fratråtte 28 oktober 1921. Som ny vaktmester blev ansatt opsynsbetjent ved Akershus landsfengsel Jørgen Marentius Nikolaisen Selbak fra 15 januar 1922.

H. M. Kongens fortjenstmedalje i sølv blev tilstått vaktmesterne Dahl (Kristiania) Sagmo (Hamar), Larsen (Arendal), Bergsager (Stavanger), Behrentz (Ålesund) og Bye (Trondhjem).

Som medlemmer av tilsynsrådene ved kretsfengslene blev for året 1922 opnevnt de samme som var opnevnt for 1921 (jfr. Årboken 1921 s. 12

med tidligere henvisninger). Følgende forandringer inntråtte i driftsårets løp: Ved Bergens kretsfengsel blev 8 februar 1922 kjøbmann Thorvald Kjerland opnevnt som medlem istedenfor bakermester Reimers og ved Vadsø kretsfengsel 10 februar 1922 fru Kathrine Øverdahl istedenfor fru Johanna Hermansen.

3. Fangetallet m. v. Med hensyn til tabellene 16, 17, 19 og 20 bemerkes at en og samme person som er gått over fra varetektsfengsling til straffavsoning, eller som har utstått forskjellige slags fengsel eller sittet i fengsel flere ganger i driftsåret, er regnet med to eller flere ganger.

Følgende oppgave viser antallet av fanger og fangedager i kretsfenglene i de 10 siste år:

	Antall fanger.			Antall dager.		
	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.
1 juli 1912—30 juni 1913	17 777	1 097	18 874	169 174	15 704	184 878
1 juli 1913—30 juni 1914	18 390	1 101	19 491	190 222	17 907	208 129
1 juli 1914—30 juni 1915	17 146	1 189	18 335	185 388	17 498	202 886
1 juli 1915—30 juni 1916	19 246	1 273	20 519	205 314	20 750	226 064
1 juli 1916—30 juni 1917	19 341	1 197	20 538	213 338	19 332	232 670
1 juli 1917—30 juni 1918	18 159	906	14 065	186 859	14 062	200 921
1 juli 1918—30 juni 1919	12 891	897	13 788	180 625	12 107	192 732
1 juli 1919—30 juni 1920	11 966	760	12 726	155 862	10 303	166 165
1 juli 1920—30 juni 1921	13 677	801	14 478	173 126	10 994	184 120
1 juli 1921—30 juni 1922	14 964	772	15 736	178 903	11 647	190 550

Som det vil ses av oppgaven, er der stigning fra foregående driftsår såvel i det samlede antall av fanger som av fangedager.

Det samlede antall strafffanger som i 1921—22 satt i kretsfenglene og de større hjelpefengsler, var ialt 9 778 (nemlig 9 456 menn og 322 kvinner), derav fanger som utstod frihetsstraff fordi de ikke hadde betalt bøter, 6 968 (6 774 menn og 194 kvinner) og andre fanger som utstod frihetsstraff, 2 810 (2 682 menn og 128 kvinner).

Vann- og brødstraff — alene eller i forbinnelse med annen frihetsstraff — er i årets løp utholdt av 7 617 fanger (7 394 menn og 223 kvinner), i gjennemsnitt daglig 128,1 (123,5 menn og 4,6 kvinner). 6 268 av vann- og brødfangene (6 101 menn og 167 kvinner), i gjennemsnitt daglig 87,5 (84,8 menn og 2,7 kvinner) sonet bøter. Andre straffanger som utholdt vann- og brødstraff, var 1 349 (1 293 menn og 56 kvinner), daglig middeltall 40,6 (38,7 menn og 1,9 kvinner).

Fengsel med hårdt nattelieie har i driftsåret været utholdt av 46

fanger, hvorav 1 kvinne, i tilsammen 280 dager (250 på menn og 30 på kvinnene). 3 menn sonet bøter på denne måte i 16 dager.

H e f t e s t r a f f utholdt i årets løp 5 menn i 48 dager.

Militær arrest utholdtes av tilsammen 741 fanger i 3 848 dager. 3 av dem sonet bøter på denne måte i 11 dager.

S t r a f f e t i d e n s g j e n n e m s n i t t l i g e l e n g d e utgjorde for samtlige straffanger: i kretsfengslene 10,8 dager (for menn 10,6 og for kvinner 16,5) i de større hjelpefengsler 9,8 (for menn 9,7 og for kvinner 14,4) i de nevnte fengsler tilsammen 10,6 (for menn 10,4 og for kvinner 16,1). For bøteavsonere var den gjennemsnittlige straffetid 6,6 dager (6,5 for menn og 10,4 for kvinner). For andre straffanger var middeltiden i kretsfengslene 21,1 dager (for menn 20,9 og for kvinner 24,8), i de større hjelpefengsler 18,8 (18,6 for menn og 27,2 for kvinner), i de nevnte fengsler tilsammen 20,4 (20,2 for menn og 24,8 for kvinner).

Antallet av fanger som ikke utstod straff (herunder medregnet 7 barn under 14 år som foreløpig var anbragt i fengsel, (jfr. lov nr. 1 av 6 juni 1896 § 17) var 5 958 (5 508 menn og 450 kvinner). Fengsels tidens gjennemsnittlige lengde for sådanne fanger var 14,7 dager.

Det daglige middeltall av straffanger i kretsfengslene og de større hjelpefengsler var i 1921—1922 269 menn og 14 kvinner, tilsammen 283. Dette er 1,53 pr. 10 000 innbyggere av folkemengden over 14 år 1 desember 1920. Av andre fanger var det daglige middeltall 221 menn og 18 kvinner, tilsammen 239 eller 1,30 pr. 10 000 innbyggere.

Følgende opgave viser fangetallets bevegelse i årets løp i alle kretsfengsler og større hjelpefengsler underrett:

	Straffanger.		Andre fanger.		Tilsammen.	
	M.	K.	M.	K.	M.	K.
Ved årets begynnelse hensatt	292	15	223	10	515	25
I årets løp er kommet inn	9 164	307	5 285	440	14 449	747
Samlet antall i året	9 456	322	5 508	450	14 964	772
I årets løp er gått ut	9 217	318	5 320	423	14 537	736
Ved årets utgang hensatt	239	9	188	27	427	36

Det høieste belegg på samme tid av alle slags fanger underrett hadde Kristiania kretsfengsel med 251 fanger i hovedfengslet og annekset tilsammen. Bergens kretsfengsel hadde det næst høieste belegg med 84 fanger.

T a b e l l 1 9 viser at antallet av fanger under 21 år utgjorde 12,1 pct. av det hele belegg (menn 11,8 pct. av mannsfangene og kvinner 20,3 pct. av kvinnefangene).

A v t a b e l l 2 0 fremgår at straffetiden for utgåtte fanger i 1 943 tilfeller (20,4 pet.) var 1—2 dager og i 4 775 tilfeller (50,1 pet.) fra 1—5 dager.

4. Fangenes behandling og forhold i almindelighet. Kristiania kretsfengsel. 3 fanger har i driftsåret vært tildelt refselser, alle med 2 dages vann og brød. Fra annekset i Grænsen rømte 2 fanger, den ene fra luftegården og den annen ved å bryte sig gjennem fengselsveggen. En fange måtte på grunn av voldsomhet pålegges jern en kort tid.

Ved de øvrige kretsfengsler og større hjelpefengsler er i alt 7 fanger tildelt refselser, nemlig 2 i Trondhjems kretsfengsel B, 1 i Arendal, 2 i Stenkjær og 2 i Kabelvåg hjelpefengsler. 2 rømninger er foregått i driftsåret, 1 fra Trondhjems kretsfengsel B og 1 fra Arendals hjelpefengsel. Dessuten blev der gjort rømningsforsøk fra 6 fengsler, nemlig 1 fra Trondhjems kretsfengsel B, 2 fra Fredrikstad hjelpefengsel av samme fange samt 3 fra Kongsberg, 1 fra Tønsberg, 2 fra Sandefjord og 1 fra Kristiansund hjelpefengsler, ialt 10. 1 fange i Sandefjord hjelpefengsel var pålagt jern om natten.

5. Arbeidsvirksomheten. Herom henvises til tabell 2 1.

6. Sjelepleien og undervisningen. Kristiania kretsfengsel. Gudstjeneste er på et par undtagelser nær blitt holdt hver søn- og helligdag i driftsåret. I månedene juli og august 1921, da presten var uten medhjelper, hadde han bistand av legmenn, forat gudstjenesten kunde bli holdt i begge fengslets avdelinger. Fangenes forhold under gudstjenesten har vært godt. Skiens kretsfengsel. Frelsesarmeens og to religiøse foreninger har om søndagene holdt andakt i fengselskorridoren Stavanger kretsfengsel. Et par sangkor har sunget for fangene. Bergens kretsfengsel. Gudstjeneste har vært holdt som tidligere. Trondhjems kretsfengsel. Leilighetsvis og især om søndagene har presten holdt andakter i fengselskorridorene. Bodø kretsfengsel. Folk fra Frelsesarmeens har flere ganger talt og underholdt fangene med sang og musikk i fengslets korridører. Sarpsborg hjelpefengsel. Gudstjeneste har vært avholdt 2 ganger i driftsåret. Kongsberg hjelpefengsel. Kristelige sangforeninger har sunget 4 ganger for fangene. Kristiansund hjelpefengsel: Et sangkor fra Frelsesarmeens har sunget nogen ganger for fangene i fengselskorridoren. Ved de øvrige fengsler har sjelepleien i regelen bare bestått i prestens besøk i fengslene og samtale med fangene.

Undervisning har været meddelt i Kristiania, Bergen og Bodø kretsfengsler.

7. Kosten gir ikke anledning til nogen bemerkning.

8. Sundhetstilstanden. I Kristiania kretsfengsel blev der av lægen i driftsåret behandlet 228 fanger, hvorav 20 kvinner. I sykehus blev innlagt 7 fanger (3 menn og 4 kvinner). I driftsåret inntraff et dødsfall (av hjertelammelse). 3 fanger gjorde forsøk på selvmord, men blev alle hindret itide. Lægen har ialt observert 22 fanger, hvorav 6 kvinner, med hensyn til

deres sinnstilstand. Der er ikke påvist nogen skadelig innflydelse av vann- og brødstraffen på fangenes helbred.

Om sundhetstilstanden i de øvrige kretsfengsler og større hjelpefengsler kan meddeles at 21 fanger blev innlagt i sykehus og 4 i sinnsykeasyl og 2 fanger fikk straffen avbrutt, den ene på grunn av sykdom og den annen på grunn av svangerskap.

9. Bygningene. Kristiania kretsfengsel. I hovedfengslet har man fortsatt med utbytningen av cellevinduene (jfr. Årboken 1921 s. 16). Der er nu satt inn 61 nye vinduer, og man er ferdig med de 3 nederste etasjer på den side som vender mot politikammerbygningen. Direktøren uttaler at virkningen av de sterre vinduer er overordentlig stor. Cellene er blitt ganske anderledes lyse og trivelige enn de før var. Hamar kretsfengsel. Der blev innredet et pikeværelse til vaktmesterens leilighet. I Skien og Kristiansands kretsfengsler blev der innsatt større vinduer av den nye modell. Trondhjems kretsfengsel. I avdeling A er satt inn 4 vinduer av ny type. I avdeling C er der i cellebygningen innlagt centralopvarming. Direktørens og regnskapsførerens kontorer ved det tidligere landsfengsel er ominnredet til bolig for vaktmesteren. Til fengslets bestyrer blev der innredet nye kontorer i landsfengslets gamle utsalgslokale. Eidsberg hjelpefengsel. Bad er blitt innlagt. Larvik hjelpefengsel. I loftsetasjen i hovedbygningen blev innredet leilighet på 2 værelser og kjøkken til den ene av fengselsbetjentene.

10. Inntekter og utgifter. Herom henvises til tabell 22. I denne er inntektene og de ordinære utgifter ved alle kretsfengsler og større hjelpefengsler underrett ført op med henholdsvis kr. 282 775,77 og kr. 1 904 884,66. I statsregnskapet for 1921—22 er imidlertid inntektene ført op med kr. 302 767,84 og utgiftene med kr. 1 986 528,86. Uoverensstemmelsen kommer av at der i statsregnskapet er tatt med:

1) inntekter og utgifter ved Trondhjems kretsfengsel avdeling C for 1920—21, jfr. Årboken 1921 s. 17, og

2) inntekter og utgifter ved Lervik hjelpefengsel, som i driftsåret 1921—22 var gått over til småfengsel. Disse utgjorde henholdsvis kr. 194,00 og kr. 1 643,16 således fordelt på de forskjellige konti i regnskapet:

1) Inntekter: Arbeidsdriften kr. 20,00, forskjellige inntekter kr. 174,00.

2) Utgifter: Leiehjelp kr. 156,00, kost kr. 280,08, lys og brenne kr. 269,00, bygningene kr. 623,89, arbeidsdriften kr. 10,88 og andre utgifter kr. 303,81.

Trekkes regnskapene for disse to fengsler fra statsregnskapet, får man de i tabell 22 oppførte inntekts- og utgiftssummer.

De bidrag som av fengselsdistrikturene skal betales til statskassen i henhold til fengselslovens § 62, er ingen driftsinntekt og er derfor ikke tatt med i regnskapet. Det samlede bidrag i 1921—22 utgjorde kr. 205 823,60.

Fordeles de i tabellen oppførte inntekter og utgifter på det gjennemsnitt-

lige fangebelegg i kretsfengslene og de større hjelpefengsler (jfr. tabell 18), vil det ses at inntekten og utgiften pr. fange på de forskjellige konti i driftsåret har utgjort:

	Kretsfengslene og de større hjelpefengsler tilsammen.		Kristiania kretsfengsel.	
	årlig.	daglig.	årlig.	daglig.
Inntekter:				
Arbeidsdriften	443,55	1,21	561,96	1,54
Andre inntekter	98,11	0,27	33,94	0,09
	Tilsammen	541,66	1,48	595,90
				1,63
Utgifter:				
Lønninger	1 400,82	3,84	1 103,81	3,02
Leiehjelp	305,75	0,84	263,11	0,72
Kost	584,47	1,60	553,34	1,53
Lys og brenne	406,63	1,12	196,95	0,54
Bygningene	394,25	1,08	373,86	1,02
Arbeidsdriften	206,91	0,56	261,52	0,72
Andre utgifter	350,02	0,96	308,20	0,84
	Tilsammen	3 648,85	10,00	3 060,79
				8,38

Nettutgiften pr. fange i alle kretsfengsler og større hjelpefengsler tilsammen blir altså årlig kr. 3 107,19 og daglig kr. 8,52. I Kristiania kretsfengsel alene blir nettoutgiften pr. fange årlig kr. 2 464,89 og daglig kr. 6,75.

Det bemerkes at utgiftene til lønninger er noget høyere enn de rettelig skulde være, idet dyrtidstillegg til tjenestemennene ved enkelte fengsler er postert på denne konto.

Småfengslene 1921—1922.

Om fengslenes beliggenhet og fangerummenes antall i hvert fengsel henvises til Årboken 1920, tabell 25, jfr. Årboken 1921 s. 18. Der var 92 småfengsler 1. juli 1921. Valle fengsel blev nedlagt fra 1. januar 1922 og Lervik fengsel blev gjenoptatt som småfengsel fra 15. februar 1922.

Av tabell 23, hvori er utelatt de fengsler som ikke hadde noget fangebelegg i året, ses at der i småfengslene i 1921—22 satt 683 varetektsfanger (662 menn og 21 kvinner) og 389 straffanger (380 menn og 9 kvinner)

altså i det hele 1 072 fanger (1 042 menn og 30 kvinner). Fangetallet i småfengslene 30 juni 1922 var 20 (alle menn) fordelt på 11 fengsler. Av fangene var 2 straffanger og 18 varetektsfanger.

Det gjennomsnittlige daglige belegg var 19,8 varetektsfanger og 6,7 straffanger, tilsammen 26,5.

Inntektene ved småfengslene var i 1921—22 kr. 914,95 og utgiftene kr. 105 856,17 (tabel 24). I statsregnskapet er inntektene ført op med kr. 720,95 og utgiftene med kr. 104 213,01. Uoverensstemmelsen kommer av at Lervik fengsel ikke var tatt med blandt småfengslene i statsregnskapet (jfr. herom s. 15 foran).

Tvangsarbeidshusene 1921—1922.

1. Arbeidshusene og deres distrikter. De mannlige tvangsarbeidere blev satt inn i Opstad tvangsarbeidshus, Nærø, Jæren, de kvinnelige i Arbeidshuset for Kvinner, Kristiania.

2. Funksjonærerne. Lægen ved Opstad tvangsarbeidshus, doktor C. A. Olsen, fratråtte denne stilling 7 desember 1921 for å tiltre ny stilling som distriktslæge i Hurdal. Lægetjenesten ved arbeidshuset blev derefter besørget av distriktslæge i Time C. Myhre til 18 mars 1922, da han flyttet fra distriktet, og etter den tid av doktor E. Eriksen, Bryne. Som verksmester blev fra 17 oktober 1921 ansatt Karl August Horne.

På grunn av sykdom har ved Opstad tvangsarbeidshus 26 funksjonærer været tjenstudyktige i tilsammen 455 dager og ved Arbeidshuset for Kvinner 18 i tilsammen 406 dager.

Funksjonærernes forhold har ved Opstad tvangsarbeidshus gjennemgående været upåklagelig. 2 opsynsbetjenter som hadde været beruset utenfor tjenesten, blev suspendert 1 uke og avla løfte om totalavhold, sålenge de er i arbeidshusets tjeneste. En tredje som hadde været beruset ved samme leilighet, sa op sin stilling. Forøvrig har ingen været ilagt nogen disciplinærstraff.

Ved Arbeidshuset for Kvinner har funksjonærenes forhold været meget godt, og der har ikke været anvendt nogen disciplinærstraff.

Som medlemmer av tilsynsrådene blev for 1922 opnevnt de samme som for foregående år.

3. Antallet av tvangsarbeidere m. v. Herom henvises til tabel 25, hvor de oppførte tall angir antallet av tilfeller hvori tvangsarbeidere i årets løp er satt inn i eller gått ut av arbeidshus.

4. Tvangsarbeidernes behandling og forhold i alminnelighet. I Opstad tvangsarbeidshus har behandling i enrum hele døgnet været anvendt i tilsammen 2 222 dager, i enrum om natten og i hviletiden i tilsammen 4 520 dager. I Arbeidshuset for Kvinner har behandling i enrum været anvendt i

tilsammen 1 665 dager. Forøvrig er alle twangsarbeidersker behandlet i fellesskap om dagen. Alle er holdt i enrum om natten.

Jern eller andre twangsmidler har i beretningsåret ikke været anvendt i twangsarbeidshusene.

Fra Opstad tvangsarbeidshus rømte 1 twangsarbeider under verkstedarbeidernes utrykning om morgenens. Han blev grepst i Fredrikstad.

Av twangsarbeiderne var ved årets utgang i 1ste klasse 77 menn og 20 kvinner, i 2nen klasse 46 menn og 17 kvinner og i 3dje klasse 12 menn og 7 kvinner.

Ved Opstad tvangsarbeidshus er 5 personer refset disiplinært, derav 2 twangsarbeidere hver 2 ganger, de øvrige hver 1 gang. De ilagte refselser har bestått i: innsettelse i straffcelle (4 g.), innsettelse i enrum for en tid som ikke regnes med i twangsarbeidstiden (3 g.) og hårdt nattteleie (1 g.). Ved Arbeidshuset for Kvinner er ikke ilagt nogen refselse i årets løp.

Direktøren for Arbeidshuset for Kvinner uttaler at året har været særdeles rolig i disiplinær henseende. Det er ikke så at alle piker alltid har opført sig godt, men når de har forsett sig, har det været nok å tale dem tilrette og advare dem og om nødvendig sette dem i celle nogen dager. Hvis en pike opfører sig daarlig, ses det på med uvilje av de øvrige piker. Dette letter behandlingen i høi grad.

I spiserummet bruker man nu almindelig hvit duk, vannkarafler og glass. Som oftest er det blomster på bordene. Under måltidet er opsynet sløifet inntil videre, idet 3 av pikene fungerer som ordensvakter. Det viser sig at pikene påskjønner den tillit som vises dem.

Leilighetsvis har været holdt foredrag og sammenkomster i spiselokalet.

I Opstad tvangsarbeidshus har 7, i Arbeidshuset for Kvinner 116 twangsarbeidere mottatt besøk av andre enn arbeidshusets vedkommende. 68 twangsarbeidere i Opstad tvangsarbeidshus, 6 i Arbeidshuset for Kvinner har hverken skrevet eller fått brev eller mottatt besøk.

Av de 51 twangsarbeidere som i beretningsåret blev løslatt på prøve fra Opstad tvangsarbeidshus, blev 19 stillet under tilsyn av forsorgsforeninger og 29 under opskilt av politiet. 3 blev frittatt for opskilt. Ingen twangsarbeiderske er løslatt på prøve fra Arbeidshuset for Kvinner uten politiopsikt.

5. Arbeidsvirksomheten Oplysninger herom finnes i tabell 26.

Verdien av twangsarbeidshusenes fabrikatbeholdninger 30 juni 1922, sammenholdt med de tilsvarende verdier året forut, viser ved Opstad tvangsarbeidshus en økning av kr. 6 340,56, ved Arbeidshuset for Kvinner kr. 1 794,00, tilsammen kr. 8 134,56.

Alle de i driftsåret løslatte twangsarbeidere hadde arbeidspenger ved løslatelsen. Ingen av dem hadde under 10 kroner. 33 menn (37,5 pct.) og 12 kvinner (57,2 pct.) hadde over 100 kroner i behold ved utgangen.

6. Sjelepleien og undervisningen. Ved Opstad tvangsarbeidshus har gudstjeneste vært holdt i kirken til sedvanlig tid hver

søn- og helligdag med undtagelse av de store høitiders 2nen dager, 3 ferie-søndager og 2 messefall på grunn av kirkens oppussning. 1 gudstjeneste er holdt av en tilreisende. Julaften holdtes som vanlig juletrefest i kirken.

I årets løp har presten dessuten på hverdagsaftener holdt 27 bibeltimer og foredrag i kirken for 23 deltagere. Mange flere vilde gjerne ha sluttet sig til, opplyser presten, men turde ikke for kameratene. Flere av deltagerne beklaget sig også ofte over at de blev hånet og spottet og kalt hyktere. Og enkelte av dem sluttet av den grunn. I årets løp er holdt 5 foredrag med lysbilleder av tilreisende, et foredrag av direktøren om hans amerikareise og 5 kirkekonsertter, solosang med akkompagnement, likeledes av tilreisende.

Fangenes og tvangsarbeidernes opførelse i kirken såvel under guds-tjenestene som de øvrige sammenkomster har været rosverdig. De har sittet pent og stille under prekenen, fulgt opmerksomt med og deltatt med kraft i menighetssangen. Presten har inntrykk av at de fleste liker å gå til guds-tjenestene. — Sang og musikk er alle fanger og tvangsarbeidere særlig glad i. De er derfor meget taknemlige hver gang sådant bys.

Ingen kommununion har funnet sted. 3 mann har bedt om altergang, men presten har funnet grunn til å avslå det.

Presten fremhever at det er overmåte vanskelig å øve direkte moralsk og kristelig påvirkning på tvangsarbeiderne. Enten møter man en sløvhets- og likegyldighet som er helt upåvirkelig, eller også en frekk, brautende motstand, som for lenge siden er ferdig med det «kjerringsnak» og «tøiseri» man kaller kristendom. På den annen side finnes der dog også en hel del som er religiøst interessert.

Moralen har været over al forventning god, når der tas hensyn til beleggets etiske nivå. Men det kan ikke undgås at gamle inngrødde uvaner i tale og omgang med kamerater får mer eller mindre fritt spillerum.

Ved Arb e i d s h u s e t f o r K v i n n e r har i beretningsåret været avholdt 47 hoimessegudstjenester, 1 festgudstjeneste julafoten og passjonsguds-tjeneste langfredag. Dessuten har været avholdt 11 opbyggelige kirketjenester ved legfolk. Flere søndager har der etter endt gudstjeneste været sang og musikk, solister og kor. Frelsesarmeene har enkelte ganger, foruten å gi tilbeste sang og musikk, også avsluttet gudstjenestene med vidnesbyrd. Såvel fangene som især tvangsarbeiderskene setter megen pris på Frelsesarmeens musikalske bidrag til opbyggelsen. En dag gav studentenes kvinnelige sangforening en kirkekonsert, som blev påhørt med begeistring. Det er utvilsomt, uttaler presten, at all denne musikalske underholdning som så velvillig gis av snille kvinner, øver en opbyggende innflydelse, hvortil kommer at interessen for god musikk og for sang er i stadig utvikling. Tvangsarbeiderskene øves i skolen eller øver sig selv op i å synge gode og vakre sanger, vesentlig av religiøst innhold, og de fleste søndager synger de da friskt og vakkert disse like etter endt gudstjeneste i kirken. Også paa spisebarakken før og etter måltidene, særlig frokosten, kan man høre deres sang. Såvel cellefangenes

som tvangsarbeiderskenes forhold i kirken er utmerket. Der er ikke blott stilhet, men opmerksomhet.

Nadverdtjeneste med skriftemål er holdt 3 ganger. Altergjestenes antall var tilsammen 22, hvorav 8 tvangsarbeidersker, et tall der i forhold til det sterkt reduserte belegg ikke kan kalles litet. Forut for disse nadverdtjenester går prestens samtaler med hver enkelt, ofte en rekke samtaler, særlig da, når tvangsarbeiderskene melder sig til nadverd.

Bibeltimer er holdt torsdag formiddag i celleskolen for straffangene, torsdag ettermiddag i felleslokalet for tvangsarbeiderskene. Der gjennemgås dels bibelske skrifter i sammenheng, dels enkelte skriftsteder eller emner av mere kirkehistorisk art, belyst av bibelen. Disse timer omfattes med levende interesse av begge avdelinger, og opmerksomheten er påtagelig. Skjønt adgangen til bibeltimene er frivillig, søkes de av alle som på nogen måte kan møte frem.

Den spesielle sjelepleie øves nu som før gjennem samtaler. Samtalene med cellefangene er mere verdifulle enn de med tvangsarbeiderskene, da disse siste oftest har søkt samtale av andre grunner enn religiøse. Men selvfølgelig gir enhver samtale anledning til et alvorsord. Samtalene i forbindelse med bibeltimene gir da også de beste stunder i prestens virke.

Presten uttaler videre at brevvekslingen har været meget livlig og overstiger alle tidligere års. Han tilfører at det er en glede i brevene å lese og samtalene å høre hvorledes der er en gjennemgående tilfredshet både blandt straffangene og tvangsarbeiderskene med forhold og behandling bak murene.

U n d e r v i s n i n g. Ved Opstad tvangsarbeidshus har undervisning fra nyttår været gitt til 5 straffanger under 30 år gamle. Skolen har vært holdt som dagskole (i arbeidstiden) med 3 timer om uken i regning og engelsk.

Sangundervisningen blev også gjenoptatt dette år. Efter megen overtalelse meldte der sig 14 tvangsarbeidere og omrent et like så stort antall fanger. Det blev da dannet 2 kor, ett for hver gruppe med hver sin kvern om uken. Bruksskolens lærer var behjelpeelig. Øvelsene gikk med liv og lyst, der var kappestrød. Resultatet var dog etter prestens uttalelse ikke rart, stemmemidlene var hos de fleste små og dårlige. Allikevel greiet de endel sanger såpass at de kunde synges på høitidsdagene og ellers etter gudstjenesten til glede og hygge for de andre. Ut på våren ble imidlertid så mange av deltagerne løslatt, uten at ny tilgang kunde skaffes, at sangen måtte innstilles.

Biblioteket har vært meget flittig benyttet og bøkene gjennemgående pent behandlet. Det er hovedsakelig underholdende literatur som leses, den mere gedigne smaker ikke. Boksamlingen omfattet 30 juni 1922 1 137 bind.

Ved Landsfengslet og Arbeidshuset for Kvinner mottok 12 fanger og 5 tvangsarbeidersker undervisning i enrumsskolen. Det begrensede antall gjorde at man som foregående år kunde ha flere partier innen samme time. Dette blev gjennemført for alle skriftlige fag. Elevene var flittige og interesserte. Foruten disse undervistes 27 tvangsarbeidersker i fellesskole.

Biblioteket inneholdt 30 juni 1922 3 901 bind. Leselysten er stor og bøkene er gjennemgående blitt pent behandlet. Der har været stor etterspørsel etter lærebøker i fremmede sprog, isærdeleshet engelsk. Religiøse og belærende bøker utdeles jevnlig i tilslutning til de emner som behandles på skolen.

7. Kosten. Ved Opstad tvangsarbeidshus er der av lægen forordnet avvikende kost for forskjellige tvangsarbeidere i tilsammen 105 dager. Til utearbeiderne er i alt utdelt 31 252 porsjoner av forskjellige slags kosttillegg.

Ved Arbeidshuset for Kvinner er av lægen forordnet sykekost i tilsammen 782 dager. Ekstraførpleining er tilstått i 330 tilfeller.

Den daglige utgift til kost pr. tvangsarbeider har været kr. 1,73 i Opstad tvangsarbeidshus og kr. 1,55 i Arbeidshuset for Kvinner. I beløpene er medregnet den regnskapsførte verdi av det arbeide som utføres av tvangsarbeiderne i kjøkkenet, ved Opstad dessuten utgiftene til tobakk.

8. Sundhetstilstanden. Sundhetstilstanden i Opstad tvangsarbeidshus har været meget god. Antallet av sykdomstilfeller har været 65, fordelt på 48 tvangsarbeidere. Det samlede antall sykedager i arbeidshuset var 509. 1 tvangsarbeider som led av en organisk hjertefeil, døde av hjertelammelse. 2 tvangsarbeidere blev overført til asyl som sinnssyke, 5 blev innlagt i sykehuss.

9. Bygningene og eiendommene. Opstad tvangsarbeids-hus. Den i forbindelse med fjøsbygningen planlagte silo blev ferdig ut på høsten og blev straks tatt i bruk. På stallbygningen blev arbeidet fortsatt. Ved beretningsårets utløp var murarbeidet ferdig, likeså støpningen av veggene til gjødselplassen og til potekjelleren. Ved brenntorvanlegget på den øvre torvmyr blev i løpet av høsten opført et skur for opbevaring av maskiner og redskaper m. m. Det elektriske fordelingsnett, som før var oplagt på stolper, blev lagt i jordkabler. Veien som fører oppover til torvskuret, blev i løpet av vinteren forlenget med en arm helt frem til det sted, hvor torvmaskinen er anbragt, og med en annen arm frem til de høiereleggende torvmyrer bak Klæggevarden, langs eiendommens grense mot nordvest. I alt blev anlagt 630 m. ny, stensatt vei. På parcellen Åen III blev brytningen og grøftningen ferdig høsten 1921, og våren 1922 blev den hele parcell, som er ca. 73 dekar, tilsådd med havre. Grøfter er utstukket og brytningssarbeider igangsatt på Åen IV.

Det dyrkede areal blev våren 1922 anvendt således: 102 dekar til havre og bygg, 40 dekar til poteter, 33 dekar til rotfrukter, 20 dekar til grønnsaker, 21 dekar til grønnfôr, 7 dekar til pileplantning og 146 dekar til kunstig eng, tilsammen 369 dekar.

Besetningen i fjøset bestod 30 juni 1922 av 3 okser, 16 voksne kuer, 19 ungdyr og kalver, tilsammen 38 dyr. I stallen har besetningen bestått av de samme 10 hester som i forrige regnskapsår. I grisehuset var besetningen 30 juni 1922 1 råne, 7 aylspurker og 40 slaktesvin, tilsammen 48 dyr. Sauebesetningen var 283 dyr, dels voksne, dels lam.

Sundhetstilstanden blandt arbeidshusets husdyr har i det hele været god, når undtas et par tilfeller av rødsyke blandt svineiene, som forårsaket at endel av gjødsvinene måtte slaktes.

10. Inntekter og utgifter. Herom henvises til tabell 27.

Fra 1 juli 1921 blev betalingen for arbeide, utført av tvangsarbeidere for arbeidshuset selv, forhøjet fra kr. 1,00 til kr. 3,00 pr. tvangsarbeider pr. dag.

11. Oplysninger om de efter dom innkomne tvangsarbeidere.

Herom henvises til tabell 28.

Som det vil ses var det største antall av mennene, ca. 77 pct., satt inn på grunn av drikfeldighet, mens de fleste kvinner, ca. 81 pct., var satt inn for løsgjengeri.

Avgjennom var ca. 45 pct. satt inn for en tid av 18 måneder, ca. 49 pct. for en tid av 3 år. Avgjennom var ca. 69 pct. satt inn for en tid av 3 år, 19 pct. for en tid av 4 år.

Avgjennom var det største antall, ca. 38 pct., mellom 30 og 39 år, av kvinnene var det største antall, ca. 31 pct. og 25 pct. henholdsvis i alderen 18 til 20 og 25 til 29 år.

Avgjennom hadde ca. 22 pct. og av kvinnene ca. 63 pct. sitt bosted i Kristiania.

Mæresmyren.

Arbeidet på Mæresmyren blev sommeren 1921 utført ved fanger fra Akershus landsfengsel under ledelse av 1 overbetjent og 2 betjenter. Arbeidet begynte 15 juni 1921 med 8 fanger. 23 juni kom ytterligere 8 fanger. Arbeidet gikk i den første tid bra. Men i løpet av juli måned måtte etterhvert 4 fanger sendes bort fra Myren på grunn av arbeidsvegring. De blev ført over til Trondhjems kretsfengsel, hvorfra de to senere blev ført over til Opstad fangekoloni, de andre to sendt tilbake til Akershus landsfengsel. Efter den siste bortsendelse av fanger viste det sig en betydelig bedring i arbeidstempoet inntil henimot midten av august da der igjen blev en tilbakegang. 15 august rømte 1 fange fra arbeidsfeltet. Senere var arbeidstempoet ganske tilfredsstillende. I begynnelsen av november blev 1 fange på grunn av opsetsighet ført over til Trondhjems kretsfengsel. 23 november sendtes de gjenværende fanger tilbake til Akershus landsfengsel.

Under sommerarbeidet blev det ved fanger gravet og igjenlagt ca. 600 m. grøfter. Derhos blev ca. 20 dekar nyland ryddet og planert. For øvrig var der kun drifts- og gårdsarbeider.

Det samlede antall fangedager på Mæresmyren sommeren 1921 var 1 786, derav 1 512 arbeidsdager, 265 søn- og helligdager, 8 sykedager og 1 dag uten arbeide på grunn av vegring.

Av arbeidsdagene blev anvendt til

Rydning, grøftning og planering av nyland	463
Almindelig gårdsarbeide	787
Diverse jordarbeider	106
Bygningsarbeider	133
Brennehugging m. v.	23

Kriminalasylet 1921—1922.

Ved driftsårets begynnelse — 1 juli 1921 — var i Kriminal-		
asylet	34	syke
I årets løp kom der inn	4	—

Tilsammen 38 syke

I årets løp gikk ut	2	syke
Tilbake ved driftsårets utløp	36	—

Av de 34 syke som var i asylet ved driftsårets begynnelse, var 5 overført fra landsfengsel og 1 fra tvangsarbeidshus.

Av de 4 syke som blev lagt inn i årets løp, var 1 overført fra Dikemark asyl. De øvrige hadde været på fri fot.

Av de 2 som blev skrevet ut, blev den ene overført til Dikemark asyl, den annen stillet under politiopsikt.

De i driftsåret behandlede syke er opført som lidende av følgende sinnsykdommer :

	Henliggende ved driftsårets begynnelse.	Kommet til i årets løp.	Tilsammen behandlet.	Utskrevet.			Døde.	Tilbakeliggende ved årets utløp.
				Helbredet.	I bedring.	Uhelbredet.		
Melancholia.....	-	-	-	-	-	-	-	-
Amentia.....	1	-	1	-	-	-	-	1
Dementia.....	13	3	16	-	-	-	-	16
Paranoia.....	1	-	1	-	-	-	-	1
Insania periodica.....	3	-	3	-	-	-	-	3
— epileptica	1	-	1	-	-	1	-	-
— hypochondrica	1	-	1	-	-	-	-	1
— degenerativa	8	-	8	-	-	-	-	8
Idiotia.....	6	1	7	-	-	1	-	6
	34	4	38	-	-	2	-	36

Det samlede antall forpleiningsdager i driftsåret utgjorde 12 546. Det daglige middeltall av syke var 34,4.

Arbeidsvirksomheten har vesentlig bestått i poseklistring og husgjerning, men patientene har også bistått ved maling, murering, skredderarbeide og ved sagning i asylet.

Om asylets inntekter og utgifter henvises til tabell 29.

Som medlemmer av asylets kontrollkommisjon var beskikket stadsfysikus

H. A. Ouren (formann), fengselsdirektør F. E. Malthe og distriktslæge i Strinda E. S. Rüsing, og som varamenn lægene Trygve Berg og Fr. C. E. Bødtker. Da direktør Malthe ved utgangen av april 1922 skulde forlate Trondhjem, blev byskriver Oscar Pfaff beskikket i hans sted fra 1 mai 1922. Som varamann for ham blev beskikket politimester i Uttrøndelag Trygve Nergaard.

I årets løp blev 1 rum i 1ste etasje og 2 loftsrumer innredet til oppholdsrum, så asylet kunde ta mot 3 patienter flere enn før.

Fra 1 oktober 1921 blev fastsatt nye bestemmelser angående godt gjørelse til pleierne for ekstratjeneste i asylet.

Under en av de vanlige visitter i asylet som medlem av kontrollkomisjonen blev direktør Malthe 1 februar 1922 pludselig voldsomt overfalt av en patient og «skallet», så blodet rant, men fikk heldigvis ikke nogen større skade med varig men.

Fangetransport 1921—1922.

Gir ikke anledning til nogen bemerkning.

Forsorgsvirksomhet.

Til understøttelse med klær og reisepenger av fanger som blev løslatt fra landsfengslene i 1921—1922, bruktes ved Botsfengslet kr. 11 065,19 og ved Akershus landsfengsel kr. 6 484,21. Ved Opstad tvangsarbeidshus bruktes til lignende understøttelse av løslatte tvangsarbeidere i 1921—22 kr. 14 347,08 og ved Tvangsarbeidshuset for Kvinner kr. 2 403,34. For Opstad tvangsarbeidshus's vedkommende omfatter understøttelsen også fanger løslatt fra den til tvangsarbeidshuset knyttede fangekoloni, og for Tvangsarbeidshuset for Kvinner vedkommende også fanger løslatt fra Landsfengslet for Kvinner.

Av de i 1921—22 løslatte hadde 262 fanger fra Botsfengslet i innestående arbeidspenger kr. 8 562,12, 158 fanger fra Akershus landsfengsel kr. 7 076,71 og 11 fanger fra Landsfengslet for Kvinner kr. 337,70.

Av de fra kretsfengslene og de større hjelpefengsler i 1921—22 løslatte blev ca. 1 500 trengende fanger understøttet med uundværlige beklædningsgjenstander og tildels med reisepenger. 631 av dem var løslatt fra Kristiania kretsfengsel.

De Norske Forsorgsforeningers Landsforbund innsendte den 8 august 1921 til Fengselsstyrelsen en henvendelse hvori påpektes det hensiktsmessige i at forvaltningen av fangers arbeidspenger regelmessig besørges gjennem forsorgsforeningene, og at det hele arbeide til støtte for løslatte og den hjemmeverende familie, mest mulig bør skje gjennem én institusjon, hvorved der vil opnås en fastere og mere ensartet plan for arbeidet. Fengselsstyrelsen har 31 januar etterkommet denne anmodning og har sendt henstilling herom til fengslene og tvangsarbeidshusene.

Forbundet skrev den 22 juli 1921 til Justisdepartementet om en systematisk organisasjon av familieforsorgen. Denne forbundets skrivelse blev av Fengselsstyrelsen oversendt Landsfengslene og Tvangsarbeidshusene idet man uttalte at Styrelsen var enig i at familieforsorgen måtte søkes fremmet på den mest effektive måte, og bad direktørene treffe de fornødne forfininger for at så kunde skje.

Forbundet har formidlet direkte forsorgsarbeide på steder hvor der ennå ikke er foreninger. I året 1921—22 er utbetalt til familieforsorgen ca. kr. 5 400,00 fordelt på 34 familier.

Av forsorgsforeninger fantes i 1921—22 de samme som er nevnt i forrige årbok, side 24. Dessuten kom der i driftsåret til som nye Øvre Østfold og Stenkjær forsorgsforeninger.

Stortinget bevilget for terminen 1921—1922 et statsbidrag til forsorgsforeningene stort kr. 180 000,00.

Dette statsbidrag blev av Justisdepartementet fordelt således: Landsforbundet kr. 48 500,00, forsorgsforeningene i Kristiania kr. 66 000,00, Fredrikshald kr. 800,00, Sarpsborg kr. 250,00, Fredrikstad kr. 1 000,00, Øvre Østfold kr. 200,00, Moss kr. 200,00, Rørvik kr. 100,00, Hamar kr. 600,00, Hønefoss kr. 100,00, Drammen kr. 2 000,00, Kongsberg kr. 300,00, Horten kr. 300,00, Tønsberg kr. 300,00, Sandefjord kr. 100,00, Larvik kr. 100,00, Kragerø kr. 500,00, Skien kr. 3 000,00, Notodden kr. 300,00, Tinn kr. 300,00, Arendal kr. 1 500,00, Kristiansand kr. 800,00, Flekkefjord kr. 200,00, Jæren kr. 1 500,00, Stavanger kr. 5 000,00, Haugesund kr. 1 800,00, Hardanger kr. 100,00, Voss kr. 100,00, Bergen kr. 24 000,00, Sogn og Fjordane kr. 100,00, Aalesund kr. 2 000,00, Molde og Romsdal kr. 500,00, Kristiansund N. kr. 2 500,00, Trondhjem kr. 12 000,00, Levanger kr. 100,00, Stenkjær kr. 300,00, Nordland fylke kr. 200,00 og Troms fylke kr. 400,00, til sammen kr. 178 050,00. Resten av bevilgningen kr. 1 950,00 blev overført til terminen 1922—1923.

Dessuten var der av Stortinget bevilget kr. 3 500,00 til Kristiania Indremissjons hjem «Ebenezer», kr. 1 000,00 til Hvitebåndsherberget «Nanna Storjohans Minde», Kristiania, kr. 1 000,00 til arbeidshjemmet for menn i Mardalsveien 33, Kristiania, kr. 2 000,00 til Frelsesarmeens mottagelsesstasjon i Smalgangen 16 i Kristiania, kr. 12 000,00 til kvinnehjemmet på Grini i Bærum, kr. 3 000,00 til kvinnehjemmet «Nygjærdet» i Bergen, kr. 1 500,00 til Rednings- og Arbeidshjemmet for kvinner i Bergen og kr. 4 000,00 til redningsmissjonen i Trondhjem.

Fra 1 juli 1921 blev reglene om bidrag for kvinner som påtalemyndigheten anbringer i redningshjem og vernehjem istedenfor i tvangsarbeidshus, utvidet således at det betales ikke bare for kvinner som er dømt etter løsgjengerloven, men også for kvinner som påtalemyndigheten undlater tiltale mot på betingelse av at de tar ophold i et redningshjem. Betalingen er 1 krone pr. dag.

Likeledes er det gitt departementet adgang til å tilstå et redningshjem ekstraordinært bidrag i tilfelle av at en kvinne, for hvem forannevnte bidrag betales, blir arbeidsudyktig i noget lenger tid på grunn av sykdom eller lignende.

Kristiania forsorgsforening åpnet den 5 januar 1922 sitt hjem for kvinner i Nordal Bruns gt. nr. 5 i Kristiania. Som bidrag til kjøp av denne gård hadde Justisdepartementet i skrivelse av 30 juli 1921 samtykket i at der anvendtes kr. 10 000,00. Hjemmet har plass til 12 elever.

Foreningen har i driftsåret ydet understøttelse for i alt kr. 36 281,46.

Av foreningens årsberetning hitsettes følgende forsåvidt angår understøttelsesvirksomheten :

Hjelp till løslatte og betinget domte:

	Menn.	Kvinner.	Tilsammen.
Understøttede personer.			
Antall forskjellige personer	559	185	744
Antall understøttelser (hver person regnes så mange ganger som han (hun) har mottatt understøttelse)	1 214	483	1 697
<hr/>			
Understøttelsens art.			
Arbeide:			
fast arbeide i land	35	30	65
midlertidig —	60	37	97
hyre	49	—	49
	Tilsammen	144	67
			211
<hr/>			
Lån	6	5	11
<hr/>			
Gaver:			
redskaper og materialer	31	6	37
reisebidrag innenlands	100	27	127
losji, mat, klær	663	229	892
forøvrig	330	26	356
	Gaver tilsammen	1 124	288
			1 412
<hr/>			

Hjelptilfangers familier.

Antall understøttede familier	144
Antall understøttelser (hver familie regnes så mange ganger som den har mottatt understøttelse)	926

Understøttelsens art.

Gaver:

redskaper og materialer, klær, losji, mat	392
penger	534
Gaver tilsammen	926

Personer som blev avvist eller henvist annensteds 192

Antall løslatte hvis arbeidspenger i beretningsåret er overlatt for eningen til forvaltning 80

Disse arbeidspengars samlede beløp kr. 3 108,00.

For samtlige forsorgsforeningers vedkommende henviser man til tabell 30, hvori er meddelt en oversikt over medlemsantall, inntekter og utgifter.

Tabell 1. Fangetallet.	Bots-fengs-let.	Akers-hus lf.	Opstad fange-koloni.	Mære fange-koloni.	Ialt menn.	Lf. for Kvinner.		
						Lands-feng-sels-fanger.	Krets-feng-sels-fanger.	Tils.
Antall fanger 1 juli 1921	176	121	58	16	371	8	1	9
Tilgang:								
A. Efter de almindelige innsettelsesregler:								
Satt inn etter dom:								
a) personer løslatt på prøve	17	6	1	-	24	-	-	-
b) andre	259	164	9	-	432	13	-	13
Ellers satt inn igjen etter løslatelse på prøve	4	9	1	-	14	-	-	-
Ført over fra annet landsfengsel eller fangekoloni	-	15	2	1) ¹⁾ 16	1) ¹⁾ 33	-	-	-
Kommet tilbake fra sykehus eller sinns-sykeasyl	6	7	1	-	14	-	-	-
Kommet tilbake fra varetektsf. (transport)	1	1	-	-	2	-	-	-
Satt inn igjen etter straffavbrytelse	-	-	-	-	-	-	-	-
— — — rømning	-	1	-	-	1	-	-	-
B. Satt inn i landsfengsel istedenfor i kretsf.:								
a) bøteavsonere	-	-	-	-	-	-	62	62
b) andre straffanger	-	-	-	-	-	-	2	2
Samlet tilgang		287	203	14	16	520	13	64
Ialt fanger i året	463	324	72	32	891	21	65	86
Avgang:								
A. Fanger satt inn etter de almindel. regler:								
Løslatt på prøve	56	21	5	-	82	5	-	5
— etter endt straffetid	196	138	46	1	381	5	-	5
— etter benåndning:								
a) på prøve	5	1	-	-	6	-	-	-
b) endelig	1	-	-	-	1	-	-	-
Døde	1	-	-	-	1	-	-	-
Ført over til annet landsfengsel eller fangekoloni	4	14	-	2) ²⁾ 13	2) ²⁾ 31	-	-	-
— sykehus eller sinns-sykeasyl	9	6	1	1	17	-	-	-
— varetektsfengsel (transport)	1	2	-	-	3	-	-	-
Løslatt etter straffavbrytelse	2	-	-	-	2	1	-	1
Rømt	-	-	-	1	1	-	-	-
B. Kretsfengselsfanger løslatt:								
a) bøteavsonere	2) ³⁾ 1	-	-	-	2) ³⁾ 1	-	58	58
b) andre straffanger	-	-	-	-	-	-	2	2
Samlet avgang		276	182	52	16	526	11	60
Fangetall 30 juni 1922	187	142	20	16	365	10	5	15
Samlet antall fangedager i driftsåret	67 024	53 879	14 032	18 77	136 812	3 562	1 619	5 181
Daglig middeltall av fanger	183,63	147,61	38,44	5,14	374,82	9,76	4,44	14,20
Høyeste fangetall	199	174	59	16	-	14	9	21
Laveste fangetall	174	116	20	-	-	8	-	8

¹⁾ Herav var 2 foreløbig anbragt i kretsfengsel. ²⁾ Herav blev 6 foreløbig anbragt i krets- eller hjelpefengsel. ³⁾ Efter benåndning.

Tabell 2. Fangenes fordeling i klasser 30 juni 1922.		Bots-fengs-let.	Akers-hus lf.	Opstad fange-koloni.	Ialt menn.	Lf. for Kvinner.
Antall fanger i 1ste klasse		96	65	3	164	4
— »— 2nen —		63	44	9	116	4
— »— 3dje —		24	20	1	45	1
— »— 4de —		3	11	7	21	-
— »— 5te —		1	2	-	3	1
	Ialt	187	142	20	349	10
Tabell 3. Disiplinære refselser.		B.	A.	O.	M.	K.
Det antall ganger refselser har været tilagt		48 ¹⁾	36	3	87	-
De tilagte refselser :						
Berøvelse av enkelte måltider		4	9	-	13	-
Nedsettelse i klasse		20	7	-	27	-
Innsettelse i straffcelle		12	8	1	21	-
Innsettelse i enrum etter fl. § 30 nr. 7		18	7	2	27	-
Hårdt natteleie		16	6	-	22	-
Vann og brød		10	10	-	20	-
	Ialt	80	47	3	130	-
Antallet av refsede personer		34	25	3	62	-
Tabell 4. Arbeidsvirksomheten.		B.	A.	O.	M.	K.
Antall arbeidsdager i de forskjellige arbeids-grener :						
Snekker- og tømmermannsarbeide		21 604	13 102	1 900	36 606	-
Leketøisarbeide, treskjærerarbeide m. v.		5 253	3 508	844	9 605	-
Kurymaker- og stolmakerarbeide		146	148	1 619	1 913	-
Dreierarbeide		-	655	-	655	-
Bødkerarbeide		-	28	-	28	-
Smedarbeide		2 034	3 696	345	6 075	-
Blikkenslagerarbeide		303	839	-	1 142	-
Malerarbeide		6 568	3 496	320	10 384	-
Hjulmakerarbeide		-	119	-	119	-
Skomakerarbeide		704	4 221	461	5 386	-
Salmakerarbeide		127	2 983	-	3 110	-
Skreddererarbeide og reparasjon av klær		318	1 796	79	2 193	-
Mur-, gravings- og planeringsarbeide		2 363	1 056	1 333	4 742	-
Stenhusggerarbeide		-	-	-	-	-
Børste- og mattearbeide samt ull- og drev-plukking		474	1 983	59	2 516	-
Bokbinderi, poseklistring m. v.		2 107	386	292	2 785	32
Avskrivning og bokrevisjon		503	50	-	553	33
	Overføres	42 494	38 066	7 252	87 812	65

¹⁾ Av forseelsene bestod 30 i meddelelse til annen fange.

Tabell 4 (forts.)

	Bots-fengslet.	Akers-hus lf.	Opstad fange-koloni.	Ialt menn.	Lf. for Kvinner.
Overført	42 494	38 066	7 252	87 812	65 981 2 543
Søm	-	-	-	-	-
Spinning, strikking, veving m. v.	-	-	-	-	-
Kjøkkenarbeide	929	917	110	1 956	-
Vask	1 125	790	-	1 915	-
Rengjøring av fengslet	2 803	2 314	-	5 117	241
Vedhugging, saging og torvskjæring	412	478	-	890	-
Fyrboterarbeide	474	363	59	896	-
Gårdstift	-	-	375	375	-
Nydyrkning	-	-	2 996	2 996	-
Diverse arbeider	5 744	146	584	6 474	382
Samlet antall arbeidsdager	53 981	43 074	11 376	108 431	4 212
Samlet antall fangedager uten arbeide	18 043	10 805	2 656	26 504	969
Derav: Søn- og helligdager	10 311	8 769	2 078	21 158	830
Sykdedager	2 074	476	269	2 819	56
Dager uten arbeide på grunn av arbeigsudyktighet før øvrig	-	306	19	325	-
Dager uten arbeide på grunn av refelse	43	114	50	207	-
Dager uten arbeide av andre grunner	615	1 140	240	1 995	83
Av arbeidsdagene anvendtes til arbeide:					
for fengslet selv	11 908	9 871	6 336	28 115	426
derav for gårdsbruket	-	-	3 371	3 371	-
for andre fengsler og for tvangsarbeidshus	38	274	-	312	889
for andre offentlige innretninger	558	10 569	-	11 127	45
for kommunale innretninger	-	-	-	-	-
for øvrig	41 477	22 360	5 040	68 878	2 852
Bruttoinntekt av arbeidsdriften: ¹⁾					
a) ved arbeider til fabrikater til salg og arbeide for fremmede kr.	215 915,52	225 753,63	-	441 669,15	-
b) ved arbeide for fengslet selv	80 557,91	35 831,70	-	116 389,61	-
Tilsammen kr	296 473,43	261 585,33	-	558 058,76	-
Utgifter til materialer m. v.	159 159,19	152 385,99	-	311 545,18	-
Nettoinntekt av arbeidsdriften kr.	137 314,24	109 199,34	-	246 513,58	-
Gjennomsnittlig nettoinntekt pr. fange årlig	747,78	739,78	-	744,21	-
Gjennomsnittlig nettoinntekt pr. fange for virkelige arbeidsdager kr.	2,54	2,54	-	2,54	-
Verdien av fabrikatbeholdningene 30 juni 1922	152 914,72	50 143,26	-	203 057,98	-
Antall fanger som har været tilstått arbeidspenger	443	303	71	817	48
De tilstårte arbeidspengers samlede beløp	9 713,02	10 559,84	3316,85	23 589,71	847,75
Beløpet av arbeidspenger som tilkom fangene ved årets utgang	4 247,37	6 913,42	2204,97	13 365,76	461,68
Antall fanger som i årets løp har anvendt arbeidspenger til hjelp for slektninger m. v.	3	25	7	35	2
Det samlede beløp som er anvendt på denne måte	60,60	914,00	415,00	1 389,60	16,20

¹⁾ For Opstad fangekolonis og Landsfengslet for Kvinners vedkommende henvises til tabell 28.

Tabell 5. Undervisningen.	Bots-fengs-let.	Akers-hus lf.	Opstad fange-koloni	Ialt menn.	Lf. for Kvinner.
Skolepliktige fanger	312	96	12	420	10
Herav: mottok undervisning i skole	183	42	5	230	10
mottok undervisning utenfor skole	5	2	1	8	2
mottok ikke undervisning	129	52	6	187	-
Av fanger over 30 år undervistes	12	4	-	16	3
Undervisning i engelsk er meddelt	48	1	5	54	2
Undervisning i sang er meddelt	55	16	15	86	11
Fanger i skolens 1ste avdeling	111	22	-	133	{
2nen —	106	20	-	126	10

Tabell 6. Sykestatistikk.	Bots-fengs-let.	Akers-hus lf.	Ialt menn. ¹⁾	Lf. for Kvinner.
Tilbakeliggende fra førre år	5	8	13	4
Tilkommet i året	242	144	386	10
Samlet antall tilfeller	247	152	399	14
Derav: epidemiske sykdommer	98	54	98	3
— andre medisinske sykdommer	43	79	176	2
— veneriske sykdommer og hudsykdommer	19	11	30	6
— kirurgiske sykdommer	62	8	70	3
— sinnssykdommer ²⁾	25	-	25	-
Innlagt i sykehøi (asyl) eller overført til annen anstalt m. v.	12	6	18	-
Utgått helbredet	196	139	335	10
— i bedring	23	5	28	-
— uhelbredet	6	-	6	2
Døde	1 ³⁾	-	1 ³⁾	-
Tilbakeliggende ved årets utgang	10	2	12	2
For de i året tilkomne tilfeller:				
sykdommen opstått før innkomsten	47	13	60	4
— — — etter — — —	195	131	326	6
Samlet antall sykedager	1 789	699	2 488	56
Det samlede antall sykdomstilfeller faller på følgende antall syke fanger	103	84	187	13

Tabell 7. Inntekter og utgifter. ⁴⁾	Bots-fengslet.	Akershus lf.	Lands-fengslene tilsammen.
In n t e k t e r:	kr.	kr.	kr.
Arbeidsdriften	296 473,43	261 585,33	558 058,76
Forskjellige inntekter	16 754 09	12 140,94	28 895,03
Mellemlag for makeskifte	168 410,48 ⁵⁾	-	168 410,48
Tilsammen	481 638,00	273 726,27	755 364,27

¹⁾ Angående opplysninger om Opstad fangekoloni henvises til s. 21.

²⁾ Herunder for Botsfengslets vedkommende også andre nervøse lidelser.

³⁾ Selvmord, ikke regnet med blandt sykdomstilfeller.

⁴⁾ For Opstad fangekolonien og Landsfengslet for Kvinners vedkommende henvises til oppgaven vedkommende tvangsarbeidshusene, se tabell 29

⁵⁾ Se teksten s. 9—10. I beløpet er medregnet kvartprocent avgift kr. 419,98, som er betalt av Kristiania kommune.

Tabell 7 (forts.).	Bots-	Akershus	Lands-
	fengslet.	If.	fengslene tilsammen.
	kr.	kr.	kr.
Utgifter:			
Lønninger	227 927,23	256 439,88	484 367,11
Leiehjelp	28 178,90	26 000,00	54 178,90
Kost til fangene	78 581,93	74 260,33	152 842,26
Klær til fangene	21 123,20	13 066,75	34 189,95
Lys	6 498,00	9 645,14	16 143,14
Brenne	58 801,14	26 351,67	85 152,81
Renhold	18 935,72	16 009,75	34 945,47
Sykeutgifter	4 757,59	5 393,50	10 151,09
Understøttelse ved løslatelsen	11 065,19	6 484,21	17 549,40
Inventar	13 382,08	6 845,96	20 228,04
Bygningene og eiendommene	22 876,33	16 899,68	39 776,01
Arbeidsdriften	159 159,19	152 385,99	311 545,18
Fellesutsalget i Kristiania	13 123,40	13 123,40	26 246,80
Forskjellige utgifter	19 242,97	10 310,76	29 553,73
Ekstraordinære utgifter:			
Nye kjeler i Akershus landsfengsel		11 215,09	
Forsterrelse av Botsfengslets cellevinduer	7 475,60	-	
Funksjonærboliger ved Botsfengslet	354 919,19	-	
Ekstraordinære utgifter tilsammen			373 609,88
Tilsammen	1 046 047,66	644 432,11	1 690 479,77
Tilskudd av statskassen	564 409,66	370 705,84	935 115,50
 Ordinære utgifter pr. fange årlig ¹⁾ :			
Lønninger	1 241,23	1 737,28	1 462,28
Leiehjelp	153,45	176,14	163,56
Kost til fangene	427,94	503,08	461,42
Klær til fangene	115,03	88,52	103,22
Lys	35,39	65,34	48,73
Brenne	320,22	178,52	257,07
Renhold	103,12	108,46	105,50
Sykeutgifter	25,91	36,54	30,64
Understøttelse ved løslatelsen	60,26	43,93	52,98
Inventar	72,87	46,38	61,07
Bygningene og eiendommene	124,58	114,49	120,08
Arbeidsdriften	866,74	1 032,36	940,59
Fellesutsalget i Kristiania	71,47	88,91	79,24
Forskjellige utgifter	104,79	69,85	89,22
På disse konti tilsammen	3 723,00	4 289,80	3 975,60
hvilket daglig pr. fange gjør	10,20	11,75	10,89

¹⁾ I etterfølgende opgave er for arbeidsdriftens vedkommende regnet med brutto-utgiften og bruttoinntekten.

Tabell 7. (forts.).

	Bots-fengslet.	Akershus lf.	Lands-fengslene til sammen.
	kr.	kr.	kr.
Av foranstående utgifter er dekket			
a. årlig pr. fange:			
ved utbytte av arbeidsdriften	1 614,52	1 772,14	1 684,76
— andre inntekter	91,28	82,25	87,24
— tilskudd av statskassen	2 017,25	2 435,41	2 203,60
b. daglig pr. fange:			
ved utbytte av arbeidsdriften	4,42	4,86	4,61
— andre inntekter	0,25	0,22	0,24
— tilskudd av statskassen	5,53	6,67	6,04

Tabell 8. Innkomne fangers forbrydelser og forseelser.¹⁾

	Bots-fengslet.	Akershus lf.	Opstad fange-koloni.	lalt menn.	Lf. for Kvinner.
Forbrydelse i den offentlige tjeneste .	-	-	-	-	-
Forbrydelse mot den offentlige myndighet	4	-	-	4	-
Forbrydelse mot den almindelige orden og fred	1	11	-	12	-
Almenfarlig forbrydelse	4	-	-	4	1
Falsk forklaring	-	-	-	-	-
Falsk anklage	-	-	-	-	-
Pengefalsk	-	-	-	-	-
Dokumentfalsk	5	4	-	9	-
Voldtekt	7	1	3	11	-
Andre sedelighetsforbrytelser	19	2	1	22	-
Legemsfornærminge	5	4	-	9	-
Drap	5	2	-	7	1
Barnedrap og fosterfordrivelse	-	-	-	-	6
Underslag	12	2	-	14	-
Tyveri, heleri og naskeri	167	114	14	295	4
Utpressing og ran	4	2	1	7	1
Bedrageri og utroskap	17	2	-	19	-
Andre forbrydelser	4	-	-	4	-
Forseelser	2	-	-	2	-
Tilsammen	256	144	19	419	13

¹⁾ Tabellen gjelder kalenderåret 1921. Der er bare tatt med fanger som er kommet inn på ny dom som efter de almindelige regler skal avsones i landsfengsel.

Tabell 9. Innkomne fangers straffetid.¹⁾

	Bots-fengs-let.	Akers-hus lf.	Opstad fange-koloni.	Ialt menn.	Lf. for Kvinnar.
Fengsel på livstid	1	1	-	2	-
— over 15 år	-	-	-	-	-
— » 12 til og med 15 år	-	-	-	-	-
— » 9 — » 12 »	-	-	-	-	-
— » 6 — » 9 »	-	1	-	1	-
— » 5 — » 6 »	-	-	1	1	1
— » 4 — » 5 »	2	-	-	2	1
— » 3 — » 4 »	4	3	2	9	-
— » 2 — » 3 »	6	7	-	13	-
— » 1 — » 2 »	32	37	2	71	2
— fra 6 måneder til 1 år	114	60	14	188	8
— under 6 måneder	97	35	-	132	1
Tilsammen	256	144	19	419	13

Tabell 10. Innkomne fangers alder.¹⁾

	B.	A.	O.	M.	K.
14—17 år	5	-	-	5	-
18—20 «	50	-	-	50	1
21—24 «	84	6	1	91	4
25—29 «	58	38	4	100	-
30—39 «	35	69	8	112	2
40—49 «	16	24	5	45	5
50—59 «	4	6	1	11	1
60—69 «	4	1	-	5	-
70 år og mere	-	-	-	-	-
Tilsammen	256	144	19	419	13

Tabell 11. Innkomne fangers ekteskapelige stilling.¹⁾

	B.	A.	O.	M.	K.
Ugifte	187	95	15	297	4
Gifte	52	32	3	87	4
Enkemenn, enker og fraskilte	17	17	1	35	5
Tilsammen	256	144	19	419	13

¹⁾ Se noten til tabell 8.

Tabell 12. Innkomne fangers
bosted.¹⁾

	Bots-fengs-let.	Akers-hus lf.	Opstad fange-koloni.	Ialt menn.	Lf. for Kvinnner.
Kristiania	86	85	-	171	6
Bergen	20	9	5	34	2
Trondhjem	13	2	3	18	-
Stavanger	15	-	3	18	-
Drammen	14	3	-	17	-
Andre byer	30	13	-	43	-
Landdistrikttene	67	21	4	92	5
Hele riket	245	133	15	393	13
Sverige	5	2	-	7	-
Finnland	-	-	-	-	-
Andre land	2	-	-	2	-
Intet fast	4	9	4	17	-
Tilsammen	256	144	19	419	13

Tabell 13. Innkomne fanger, tidligere
ustraffet eller tidligere straffet.¹⁾

	B.	A.	O.	M.	K.
Ikke tidligere straffet	75	1	-	76	6
Tidligere straffet, dog ikke i landsfengsel	104	1	1	106	3
Tidligere straffet i landsfengsel :					
1 gang	61	28	5	94	2
2 ganger	12	30	5	47	1
3 —	4	24	3	31	-
4 —	-	18	2	20	1
5 —	-	21	-	21	-
6–10 ganger	-	21	3	24	-
11–20 —	-	-	-	-	-
mere enn 20 ganger	-	-	-	-	-
Tilsammen	77	142	18	237	4
Straffet i det hele :					
1 gang	35	2	1	38	1
2 ganger	39	4	1	44	-
3 —	31	7	2	40	1
4 —	36	9	2	47	2
5 —	21	16	4	41	-
6–10 ganger	17	71	7	95	3
11–20 —	2	33	2	37	-
mere enn 20 ganger	-	1	-	1	-
Tilsammen	181	143	19	343	7
Straffet før det fylte 18de år :					
Utenfor landsfengsel	48	33	6	87	-
I landsfengsel	2	4	1	7	-
Tilsammen	50	37	7	94	-

¹⁾ Se noten til tabell 8.

Tabell 14. Innkomne fanger, tidligere straffet: Tiden mellom den siste løslatelse fra landsfengsel og den nye forbrydelses forøvelse. ¹⁾	Bots-fengs-let.	Akers-hus lf.	Opstad fange-koloni.	Ialt menn.	Lf. for Kvinner.
3 måneder eller mindre	23	28	4	55	1
Over 3 måneder til 1 år	28	34	8	70	1
« 1 år « 2 «	11	26	2	39	-
« 2 « « 3 «	9	16	-	25	-
« 3 « « 5 «	-	18	1	19	1
« 5 «	6	20	3	29	1
Tilsammen	77	142	18	237	4

Tabell 15. Innkomne fanger som har været løslatt på prøve. ¹⁾	B.	A.	O.	M.	K.
1. Satt inn igjen uten ny dom på grunn av overtredelse av forskriftene eller annet dårlig forhold.	6	7	2	15	-
Ved siste løslatelse sonet av disse straff for :					-
a) tyveri	5	6	2	13	-
b) annen forbrydelse	1	1	-	2	-
Tiden mellom løslatelsen på prøve og gjeninnsættelsen :					
3 mdr. eller mindre	1	1	-	2	-
Over 3 mdr. til og med 6 mdr.	1	1	1	3	-
» 6 —— 1 år	1	4	-	5	-
» 1 år —— 2 »	1	1	1	3	-
» 2 » —— 3 »	2	-	-	2	-
» 3 »	-	-	-	-	-
2. Satt inn igjen på grunn av ny dom-feldelse til fengselsstraff	18	12	2	32	-
Ved siste løslatelse sonet av disse straff for :					
a) tyveri	15	11	1	27	-
hvorav kom inn :					
for samme forbrydelse	13	9	1	23	-
» annen ——	2	2	-	4	-
b) annen forbrydelse	3	1	1	5	-
hvorav kom inn :					
for samme forbrydelse	-	-	1	1	-
» annen ——	3	1	-	4	-

¹⁾ Se noten til tabell 8.

Tabell 15 (forts.).	Bots-fengs-let.	Akers-hus lf.	Opstad fange-koloni.	Ialt menn.	Lf. for Kvinnner.
Tiden mellom løslatelsen på prøve og gjeninnsættelsen :					
3 mdr. eller mindre	2	-	-	2	-
Over 3 mdr. til og med 6 mdr.	3	5	-	8	-
» 6 » —»— 1 år.	6	1	1	8	-
» 1 år —»— 2 »	4	5	1	10	-
» 2 » —»— 3 »	3	1	-	4	-
» 3 »	-	-	-	-	-
3. I alt satt inn igjen etter løslatelse på prøve	24	19	4	47	-
Ved siste løslatelse sonet av disse straff for :					
a) tyveri	20	17	3	40	-
hvorav kom inn :					
på grunn av overtredelse av forskriftene m. v.	5	6	2	13	-
på grunn av straff for samme forbrydelse	13	9	1	23	-
på grunn av straff for annen forbrydelse	2	2	-	4	-
b) annen forbrydelse	4	2	1	7	-
hvorav kom inn :					
på grunn av overtredelse av forskriftene m. v.	1	1	-	2	-
på grunn av straff for samme forbrydelse	-	-	1	1	-
på grunn av straff for annen forbrydelse	3	1	-	4	-
Tiden mellom løslatelsen på prøve og gjeninnsættelsen :					
3 mdr. eller mindre	3	1	-	4	-
Over 3 mdr. til og med 6 mdr.	4	6	1	11	-
» 6 » —»— 1 år.	7	5	1	13	-
» 1 år —»— 2 »	5	6	2	13	-
» 2 » —»— 3 »	5	1	-	6	-
» 3 »	-	-	-	-	-

Tabell 19. Fangenes alder i kretsfengslene og de større hjelpefengsler i 1921—1922. ¹⁾	Straffanger											
	som utstod frihetsstraff fordi de ikke hadde betalt bøter.		som forøvrig utstod frihetsstraff.		Tilsammen.		Andre fanger.		Ialt.			
	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.		
Under 14 år . . .	-	-	-	-	-	-	7	-	7	-		
14 år til 17 år . .	20	2	26	4	46	6	173	21	219	27		
18 > » 20 » . .	517	13	343	18	860	31	673	99	1 533	130		
21 > og derover . .	6 237	179	2 313	106	8 550	285	4 655	380	13 205	615		
Tilsammen	6 774	194	2 682	128	9 456	322	5 508	450	14 964	772		

Tabell 20. Straffetid og alder for de fra kretsfengslene og de større hjelpefengsler i 1921—1922 utgåtte straf- fanger. ²⁾	Men n:											
	Fanger som utstod frihets- straff, fordi de ikke hadde betalt bøter.				Fanger som forøvrig utstod frihetsstraff.				Tilsammen.			
	14 år til 17 år.	18 år til 20 år.	21 år og derover.	Til- sammen.	14 år til 17 år.	18 år til 20 år.	21 år og derover.	Til- sammen.	14 år til 17 år.	18 år til 20 år.	21 år og derover.	Til- sammen.
1 — 2 dager	8	175	1 520	1 703	5	49	137	191	13	224	1 657	1 894
3 — 5 —	6	150	2 188	2 344	1	56	364	421	7	206	2 552	2 765
6 — 10 —	6	118	1 352	1 476	-	76	626	702	6	194	1 978	2 178
11 — 15 —	-	41	513	554	1	24	228	253	1	65	741	807
16 — 20 —	-	11	263	274	3	27	190	220	3	38	453	494
21 — 30 —	-	10	195	205	2	27	202	231	2	37	397	436
31 — 60 —	-	1	87	88	7	42	281	330	7	43	368	418
61 — 90 —	-	-	6	6	5	20	112	137	5	20	118	143
91 — 120 —	-	-	-	-	-	11	52	63	-	11	52	63
Over 120 —	-	-	-	-	-	2	17	19	-	2	17	19
Tilsammen	20	506	6 124	6 650	24	334	2 209	2 567	44	840	8 333	9 217

	Kvinner:											
	Fanger som utstod frihets- straff, fordi de ikke hadde betalt bøter.				Fanger som forøvrig utstod frihetsstraff.				Tilsammen.			
	14 år til 17 år.	18 år til 20 år.	21 år og derover.	Til- sammen.	14 år til 17 år.	18 år til 20 år.	21 år og derover.	Til- sammen.	14 år til 17 år.	18 år til 20 år.	21 år og derover.	Til- sammen.
1 — 2 dager	1	2	42	45	-	-	4	4	1	2	46	49
3 — 5 —	-	5	52	57	-	6	4	10	-	11	56	67
6 — 10 —	1	2	36	39	-	5	19	24	1	7	55	63
11 — 15 —	-	2	16	18	-	1	8	9	-	3	24	27
16 — 20 —	-	-	12	12	-	1	6	7	-	1	18	19
21 — 30 —	-	1	12	13	1	3	18	22	1	4	30	35
31 — 60 —	1	-	8	9	1	2	21	24	2	2	29	33
61 — 90 —	-	-	1	1	2	1	13	16	2	1	14	17
91 — 120 —	-	-	-	-	-	-	3	3	-	3	-	3
Over 120 —	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tilsammen	3	12	179	194	4	19	96	119	7	31	275	313

¹⁾ Opgaven gjelder såvel de ved driftsårets begynnelse hensittende som de i driftsårets løp inkomne fanger. For de første er tatt hensyn til alderen 1 juli 1921, for de siste alderen ved innkomsten.

²⁾ For de ved driftsårets begynnelse hensittende og i årets løp utgåtte fanger er tatt med også den del av straffetiden som ligger før driftsårets begynnelse. Når der er gjort fradrag for varetektsfengsling, er alene tatt hensyn til den straffetid som fremkommer etter avkortningen.

Tabell 21.

Opgave over arbeidsdager i
kretsfenglene og de større
hjelgefengsler i 1921—1922.

	Kristiania.	Hamar.	Skien.	Kristiansand.	Stavanger A og B.	Haugesund.	Bergen.	Aalesund.	Trondhjem A, B og C.	Bodø.	De øvrige kretsfengsler og st. hjelgef.	Ialt.
1. Menn.												
a. Arbeide for fengslets arbeidsdrift.												
Snekker- og tømmer- mannsarbeide	1 793	567	504	197	92	305	1 226	55	1 536	70	1 759	8 104
Smed- og blikkenslager- arbeide	1 083	-	-	-	-	1	-	-	69	7	44	1 204
Murarbeide	814	-	20	10	2	3	-	-	2	61	110	1 022
Malerarbeide	3 197	20	99	137	122	25	350	19	105	186	849	5 109
Skomaker- og salmakerarb. Skredderarbeide	1 541	32	62	7	30	7	290	-	269	55	422	2 715
Dreierarbeide	917	-	-	-	-	-	-	-	159	1	46	1 123
Spånarbeide og kurvar- beide	630	-	-	-	-	-	51	-	-	-	4	685
Garnbinding og forsyn- legging	698	-	-	-	-	-	-	-	-	-	104	802
Bokbinderarbeide	8 293	860	179	-	171	-	29	-	-	80	1 719	12 133
Leketeisarbeide	758	135	1 152	35	368	-	627	-	204	-	3 448	7 120
Spikking av bruksgjenst. Papparb. og poseklistring	-	-	-	-	-	-	1 190	-	34	-	-	-
Ståltrådarbeide	-	-	-	-	-	-	-	-	600	-	70	670
Arb. av matter, tøfler m. v. Maskinstriking	7 594	-	-	142	1 043	881	2 534	160	159	2	1 126	13 641
Garnbinding og forsyn- legging	-	-	-	-	-	-	368	-	1 150	688	2 003	4 209
Fender-, kork- og kavlarb. Båndveving	543	-	-	-	311	512	1 537	1 393	-	-	309	4 605
Drevpilling	-	1 066	-	245	9	-	-	-	-	-	-	1 066
Husgjerning (herunder vedhugging og saging for fengslet)	6 429	577	218	336	419	67	1 508	297	2 285	379	7 614	20 129
Andre arbeider	3 071	-	19	16	4	-	67	-	528	-	594	4 299
Tilsammen	37 361	3 257	2 253	1 125	2 571	1 801	11 748	1 926	9 843	1 529	22 443	95 857
b. Arbeide av fanger med eget arbeide	-	-	20	-	-	-	-	-	12	1 017	-	603
Arbeidsdager ialt	37 361	3 257	2 273	1 125	2 571	1 801	11 748	1 938	10 860	1 529	23 046	97 509
2. Kvinner.												
a. Arbeide for fengslets arbeidsdrift.												
Søm, stopping, lapping, håndstrikking	2 231	91	98	-	91	20	432	-	392	-	506	3 861
Maskinstriking	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hekling og brodering . .	-	5	-	-	-	3	-	-	-	-	-	8
Arb. av matter, tøfler m. v. Båndveving	926	-	-	-	-	102	-	-	-	-	-	932
Husgjerning	807	-	-	-	-	20	3	-	-	-	-	102
Andre arbeider	348	-	-	-	-	-	-	-	87	-	337	1 254
Tilsammen	4 312	96	98	-	216	29	432	-	542	-	843	6 568
b. Arbeide av fanger med eget arbeide	210	-	-	-	-	-	-	-	161	-	95	466
Arbeidsdager ialt	4 522	96	98	-	216	29	432	-	703	-	938	7 034

Tabell 22. Inntekter og utgifter.

	A. Inntekter.		
	Arbeids-driften.	Forskjellige inntekter.	Tilsammen.
	Kr.	Kr.	Kr.
I. Kretsfengslene.			
Kristiania	116 944,89	7 062,57	124 007,46
Skedsmo	-	270,50	270,50
Hamar	4 470,40	1 106,85	5 577,25
Eiker	-	1 202,29	1 202,29
Drammen	852,25	6 035,10	6 887,35
Skien	3 541,30	1 235,89	4 777,19
Kristiansand	2 689,60	1 130,25	3 819,85
Stavanger A og B	7 178,30	1 422,08	8 600,38
Bergen	8 434,45	1 724,58	10 159,03
Molde	160,80	1 381,44	1 542,24
Trondhjem A, B og C	45 042,56	6 784,09	51 826,65
Bodø	4 346,86	720,46	5 067,32
Tromsø	1 023,45	506,00	1 529,45
Vadsø	1 126,15	769,76	1 895,91
I. Tilsammen	195 811,01	31 351 86	227 162,87
II. De større hjelpefengsler.			
Fredrikshald	72,25	1 300,80	1 373,05
Sarpsborg	2 639,37	632,04	3 271,41
Fredrikstad	2 219,85	559,92	2 779,77
Moss	609,00	1 071,19	1 680,19
Eidsberg	1 064,01	560,04	1 624,05
Kongsvinger	2 052,02	801,00	2 853,02
Gjøvik	1 913,00	1 060,00	2 973,00
Sel	-	-	-
Hønefoss	344,07	-	344,07
Nes	4,85	352,32	357,17
Kongsberg	1 507,00	-	1 507,00
Holmestrand	503,50	652,00	1 155,50
Horten	549,79	841,00	1 390,79
Sem	634,00	1 192,92	1 826,92
Tønsberg	868,00	1 120,00	1 988,00
Sandefjord	108,05	686,00	794,05
Larvik	185,30	870,01	1 055,31
Kragerø	161,60	620,04	781,64
Arendal	2 713,25	560,00	3 273,25
Haugesund	5 875,50	560,04	6 435,54
Vossevangen	861,10	1 000,50	1 861,60
Vik	406,50	444,07	850,57
Aalesund	4 230,20	1 756,05	5 986,25
Kristiansund	1 930,07	817,78	2 747,85
Stenkjær	2 604,95	718,50	3 323,45
Namsos	236,00	569,00	805,00
Kabelvåg	1 399,45	560,00	1 959,45
Hammerfest	55,00	560,00	615,00
II. Tilsammen	35 747,68	19 865,22	55 612,90
Sum av I og II.	231 558,69	51 217,08	1) 282 775,77

1) Se side 15.

Nr.	Tabell 22. (Forts.).	B. Ut-		
		Lønninger.	Leiehjelp.	Kost.
		Kr.	Kr.	Kr.
I. Kretsfenglene.				
1	Kristiania	229 701,92	54 752,35	115 151,00
2	Skedsmo	-	2 453 12	7 454,96
3	Hamar	17 722,30	-	-
4	Eiker	-	-	-
5	Drammen	17 361,20	3 650,00	7 465,45
6	Skien	17 901,60	3 530,65	6 784,14
7	Kristiansand	17 237,90	4 036,48	3 670,29
8	Stavanger A og B	28 527,72	7 946,50	7 159,00
9	Bergen	39 718,86	7 493,85	37 825,29
10	Molde	9 600,00	912,50	738,15
11	Trondhjem A, B og C	81 345,09	14 858,98	21 801,43
12	Bodø	11 819,60	7 173,43	7 829,90
13	Tromsø	13 602,40	830,25	4 768,97
14	Vadsø	6 612,51	4 300,00	2 922,36
	<u>I. Tilsammen</u>	<u>491 151,10</u>	<u>111 938,61</u>	<u>223 570,94</u>
 II. De større hjelpefengsler.				
15	Fredrikshald	9 300,00	952,50	2 155,07
16	Sarpsborg	9 000,00	3 068,00	2 261,80
17	Fredrikstad	13 399,92	2 650,80	4 513,10
18	Moss	8 850,00	1 359 00	4 539,62
19	Eidsberg	9 475,00	2 431,00	2 749,57
20	Kongsvinger	10 100,00	1 397,50	1 689,12
21	Gjøvik	9 543,52	1 589,00	3 175,18
22	Sel	-	-	-
23	Hønefoss	4 540,08	416,00	2 203,02
24	Nes	3 950,40	120,00	634,25
25	Kongsberg	4 539,99	2 251,50	4 523,28
26	Holmestrand	3 350,40	358,50	1 232,74
27	Horten	9 200,40	2 298,50	4 143,83
28	Sem	6 329,45	1 679,50	2 524,70
29	Tønsberg	6 137,50	1 206 00	3 413,49
30	Sandefjord	4 800,00	3 650,00	2 165,17
31	Larvik	13 237,00	54,50	4 325,67
32	Kragerø	5 100,00	620,50	843,08
33	Arendal	16 767,29	1 327,50	4 454,95
34	Haugesund	15 134,40	2 035,50	4 858,24
35	Vossevangen	5 100 00	4 424,00	3 444,84
36	Vik	9 565,50	-	723,92
37	Aalesund	20 300,40	25,00	5 767,98
38	Kristiansund	16 147,86	542,50	3 059,70
39	Stenkjær	5 100,00	6 540,04	4 307,82
40	Namsos	3 350,00	2 729,00	924,72
41	Kabelvaag	12 529,40	3 821,50	4 692,48
42	Hammerfest	5 300,00	30,00	2 222,11
	<u>II. Tilsammen</u>	<u>240 148,46</u>	<u>47 677,84</u>	<u>81 549,40</u>
	<u>Sum av I og II</u>	<u>731 299,56</u>	<u>159 616,45</u>	<u>305 120,34</u>

g i f t e r .					Nr.
Lys og brenne.	Bygningene.	Arbeidsdriften.	Andre utgifter.	Tilsammen.	
Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	
40 985,54	77 800,26	54 422,31	64 136,09	636 949,47	1
817,85	47,04	-	980,81	1 845,70	2
6 768,50	5 779,09	1 558,46	4 243,39	45 979,82	3
-	-	-	347,29	2 686,76	4
4 916,86	467,48	1 702,52	4 090,41	39 654,42	5
4 387,19	1 158,17	2 196,52	3 741,50	39 699,77	6
6 164,67	4 170,50	878,07	3 498,81	39 656,72	7
9 623,69	3 057,82	1 820,97	10 931,62	69 067,32	8
15 087,51	9 711,61	7 458,19	5 974,25	123 269,56	9
2 322,26	394,48	3,00	1 922,18	15 892,57	10
23 889,83	40 154,66	22 430,24	5 276,52	209 256,75	11
3 747,64	4 511,75	2 033,86	6 023,58	43 139,76	12
4 010,61	1 269,61	519,51	4 181,15	29 182,50	13
1 912,97	1 659,11	-	2 599,68	20 006,63	14
124 185,12	150 181,58	95 028,65	118 047,28	1 314 048,28	
3 341,05	1 341,78	38,80	1 929,57	19 058,77	15
1 947,09	627,44	1 197,96	1 722,12	19 824,41	16
7 718,48	1 184,18	1 207,10	5 025,61	35 699,19	17
3 744,66	1 865,04	155,20	3 263,21	23 776,73	18
2 465,00	4 169,30	252,76	1 804,74	23 347,37	19
4 708,52	3 104,70	346,25	1 582,00	22 928,09	20
5 938,10	1 911,57	293,94	1 859,35	24 310,66	21
-	2 661,71	-	13,00	2 674,71	22
1 483,72	1 254,72	191,73	2 054,64	12 143,86	23
1 659,50	334,34	106,95	420,29	7 225,73	24
2 678,87	5 119,75	159,00	3 535,23	22 807,57	25
2 791,10	88,50	324,41	1 361,43	9 507,08	26
3 369,00	947,76	-	1 861,57	21 921,06	27
1 982,24	1 104,31	357,87	2 465,86	16 443,93	28
2 889,05	743,51	28 75	2 405,73	16 824,03	29
1 592,48	716,46	120,34	1 377,77	14 422,22	30
2 798,90	12 284,90	159,20	1 359,33	34 219,50	31
1 452,07	2 268,61	79,53	1 065,82	11 429,61	32
1 991,53	318,64	1 155,36	2 744,63	28 759,90	33
3 325,65	1 321,20	2 514,61	1 941,53	31 131,13	34
2 460,27	1 200,13	273,82	2 846,09	19 749,15	35
3 398,63	1 058,00	724,82	704,21	16 175,08	36
7 659,20	1 567,86	340,05	5 770,75	41 431,24	37
3 256,86	1 706,28	350,35	2 475,62	27 539,17	38
3 969,88	2 083,75	1 454,25	2 872,96	26 328,70	39
1 895,50	987,45	535,83	1 957,46	12 379,96	40
4 553,18	3 209,08	129,02	4 075,21	33 009,87	41
3 076,96	456,25	496,25	4 186,09	15 767 66	42
88 147,49	55 637,22	12 994,15	64 681,82	590 836,38	
212 282,61	205 818,80	108 017,80	182 729,10) 1 904 884,66	

¹⁾ Se side 15.

Antallet av fanger og fangedage i småfengslene i 1921—1922.	Varetektsfanger.				Straffanger.				Samlet fangetall.			
	Antall fanger.		Antall dager.		Antall fanger.		Antall dager.		Antall fanger.		Antall dager.	
	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	Tils.
Drøbak	60	.	934	.	20	2	95	7	80	2	1 029	7 1 036
Vestby (Hølen)	10	.	10	.	-	-	-	-	10	-	10	10
Nes	2	.	2	.	-	-	-	-	2	-	2	2
Eidsvoll	13	1	169	6	-	-	-	-	13	1	169	6 175
Sølør	14	1	308	1	1	-	8	-	15	1	316	1 317
Elverum	32	1	285	30	42	-	294	-	74	1	579	30 609
Rendal	1	.	1	.	-	-	-	-	1	-	1	1
Trysil	1	.	16	.	-	-	-	-	1	-	16	16
Tolga	11	.	315	.	43	.	366	.	54	-	681	681
Lillehammer	57	3	717	27	-	-	-	-	57	3	717	27 744
Nord-Aurdal	3	.	51	.	2	-	4	-	5	-	55	55
Jevnaker	11	.	281	.	-	-	-	-	11	-	231	231
Brandbu	11	.	97	.	-	-	-	-	11	-	97	97
Porsgrunn	47	2	233	56	16	2	61	10	63	4	294	66 360
Brevik	7	.	8	.	9	-	31	.	16	-	39	39
Stathelle	10	.	198	.	8	1	45	8	18	1	243	8 251
Langesund	12	.	24	.	3	-	14	-	15	-	38	38
Rjukan	56	1	514	1	95	2	732	16	151	3	1 246	17 1 263
Notodden	78	1	298	2	-	-	-	-	78	1	298	2 300
Kviteseid	7	2	28	41	-	-	-	-	7	2	28	41 69
Vinje	2	.	2	.	-	-	-	-	2	-	2	2
Rauland	2	.	-	1	-	2	-	1	-	2
Risor	1	.	5	.	3	-	13	-	4	-	18	18
Tvedstrand	1	.	3	.	-	-	-	-	1	-	3	3
Grimstad	22	3	224	38	-	-	-	-	22	3	224	38 262
Lillesand	3	.	72	.	-	-	-	-	3	-	72	72
Hornnes	1	.	28	.	-	1	-	30	1	1	28	30 58
Mandal	14	.	221	.	14	-	86	-	28	-	307	307
Farsund	5	.	70	.	5	-	17	-	10	-	87	87
Flekkefjord	18	1	224	2	10	1	123	2	28	2	347	4 351
Egersund	42	.	244	.	7	-	37	-	49	-	281	281
Lervik	6	.	128	.	2	-	13	-	8	-	141	141
Sogndal	3	.	4	.	-	-	-	-	3	-	4	4
Kinn og Veiring	1	.	4	.	-	-	-	-	1	-	4	4
Gloppen	1	.	1	.	-	-	-	-	1	-	1	1
Røros	14	.	395	.	29	-	119	-	43	-	514	514
Levanger	20	.	387	.	8	-	44	-	28	-	431	431
Brønnøy	9	.	23	.	-	-	-	-	9	-	23	23
Fauske	1	1	1	1	-	-	-	-	1	1	1	2
Saltdal	1	.	2	.	-	-	-	-	1	-	2	2
Harstad	12	4	186	31	30	-	87	-	42	4	273	31 304
Vardø	33	.	328	.	32	-	194	-	65	-	522	522
Alta	4	.	6	.	-	-	-	-	4	-	6	6
Tana	1	.	1	.	-	-	-	-	1	-	1	1
Polmak	4	.	4	.	-	-	-	-	4	-	4	4
Tilsammen	662	21	7 002	236	380	9	2 385	73	1 042	30	9 387	309 9 696

Tabell 24. Inntekter og utgifter ved småfengslene 1921—1922.		Inntekter.	Utgifter.
		Kr.	Kr.
Akershus	fylke	-	10 051,54
Hedmark	»	-	16 475,88
Opland	»	-	11 264,10
Telemark	»	178,00	25 564,02
Aust-Agder	»	5,00	7 258,77
Vest-Agder	»	435,71	12 378,06
Rogaland	»	-	2 176,50
Bergen og Hordaland	»	194,00	1 643,16
Sogn og Fjordane	»	-	622,00
Sør-Trøndelag	»	-	3 711,60
Nord-Trøndelag	»	-	3 467,50
Nordland	»	64,00	422,64
Troms	»	30,19	3 949,50
Finnmark	»	8,05	6 870,90
Tilsammen		914,95	105 856,17

Tabell 25. Antall tvangsarbeidere.	Opstad tvang- arbeids- hus.	Arbeids- huset for Kvinner.
Antall tvangsarbeidere 1 juli 1921	139	45
 Tilgang:		
Satt inn etter løsgjengerloven		
a) I henhold til dom		
1. personer løslatt på prøve	59	15
2. andre	25	4
b) Ellers satt inn igjen etter løslatelse på prøve	1	1
Satt inn etter straffelovens § 39	4	-
Satt inn etter barnelovene (lover av 10 april 1915)	6	3
Kommet tilbake fra sykehus eller sinnsesykeasyl.		
 Samlet tilgang	95	23
 Ialt tvangsarbeidere i året.	284	68

Tabell 25 (forts.)

	Opstad tvang- arbeids- hus.	Arbeids- huset for Kvinner.
A v g a n g :		
Løslatt på prøve	51	12
Løslatt etter endt tvangsarbeide	33	9
Ført over til sykehus eller sinnssykeasyl	8	3
Forsøksvis anbragt utenfor anstalten (satt inn etter straffelovens § 39).	4	-
Løslatt fordi innsettelsesbeslutningen blev ophevet	1	-
Rømt	1	-
Død	1	-
Samlet avgang	99	24
Antall tvangsarbeidere 30 juni 1922	135	44
Samlet antall tvangsarbeidsdager i driftsåret	50 657	15 928
Daglig middeltall av tvangsarbeidere	138,79	43,63
Høieste antall av tvangsarbeidere	150	47
Laveste antall av tvangsarbeidere	127	40

Tabell 26. Arbeidsvirksomheten.

	Opstad tvang- arbeids- hus.	Arbeids- huset for Kvinner.
Antall arbeidsdager i de forskjellige arbeidsgrener:		
Snekker- og tømmermannarsarbeide	2 464	-
Leketøisarbeide, treskjærerarbeide m. v.	1 255	-
Kurvemaker- og stolmakerarbeide	1 153	-
Dreierarbeide	400	-
Bødkerarbeide	-	-
Smedarbeide	2 470	-
Blikkenslagerarbeide	293	-
Malerarbeide	1 459	-
Hjulmakerarbeide	-	-
Skomakerarbeide	1 696	-
Salmakerarbeide	-	-
Skreddererarbeide og reparasjon av klær	2 060	-
Mur-, gravings- og planeringsarbeide	5 154	-
Stenhuggerarbeide	803	-
Børste- og mattearbeide samt ull- og drevplukking	487	-
Bokbinderi, poseklistring m. v.	-	-
Avskrivning og bokrevisjon	-	-
Søm	-	3 316
Spinning, strikking, veving m. v.	-	5 699
Kjøkkenarbeide	2 285	936
Vask	1 405	932
Rengjøring av arbeidshuset	2 242	758
Vedhugging, saging og torvskjæring	2 379	-
Overføres	28 005	11 641

Tabell 28 (forts.).

		Opstad tvangsa- rbeids- hus.	Arbeids- huset for Kvinner.
Fyrbøterarbeide	Overført	28 005	11 641
Gårdstilskudd		525	-
Nydyrkning		7 335	-
Diverse arbeider		4 193	-
Samlet antall arbeidsdager		944	465
		41 002	12 106
Samlet antall tvangsarbeidsdager uten arbeide		9 655	3 822
Derav: Søn- og helligdager		8 510	2 585
Sykdedager		629	1 171
Dager uten arbeide på grunn av arbeidudyktig- het førøvrig		-	-
Dager uten arbeide på grunn av refselse		100	-
Dager uten arbeide av andre grunner		416	66
Av arbeidsdagene anvendtes til arbeide:			
for arbeidshuset selv		32 458	2 887
derav for gårdsbruket		11 528	-
for fengsler og for annet tvangsarbeidshus		-	3 392
for andre offentlige innretninger		34	135
for kommunale innretninger		-	-
førøvrig		8 510	5 692
Bruttoinntekt av arbeidsdriften ¹⁾	kr.	219 506,30	118 463,67
Utgifter ved arbeidsdriften	»	101 914,95	63 365,38
Nettoinntekt av arbeidsdriften	»	117 591,35	55 098,29
Gjennomsnittlig nettoinntekt pr. tvangsarbeider årlig	»	663,50	952,76
Gjennomsnittlig nettoinntekt pr. tvangsarbeider for virkelige arbeidsdager	»	2,25	3,38
Verdien av fabrikatbeholdningen 30 juni 1922. . . . kr.		21 655,19	25 920,10
Antall tvangsarbeidere som har været tilstatt arbeids- penger		220	62,00
De tilstatte arbeidspengers samlede beløp kr.		14 191,10	3 747,80
Beløpet av arbeidspenger som tilkom tvangsarbeiderne ved årets utgang	»	9 274,15	3 159,89
Antall tvangsarbeidere som i årets løp har anvendt ar- beidspenger til hjelp for slektninger m. v.		49	44
Det samlede beløp som er anvendt på denne måte . kr.		2 180,00	720,75

¹⁾ Opgaven gjelder også fangekolonien på Opstad og Landsfengslet for Kvinner.

Tabell 27. Inntekter og utgifter.¹⁾

	Opstad tvang- arbeids- hus.	Arbeids- huset for Kvinner.	Tvangs- arbeids- husene tilsammen.
	Kr.	Kr.	Kr.
A. Inntekter.			
Arbeidsdriften	219 506,30	118 463,67	337 969,97
Gårdsbruket	60 737,64	-	60 737,64
Bidrag fra hjemstavnskommunene	14 535,90	4 512,90	19 048,80
Forskjellige inntekter	8 041,29	7 806,00	15 847,29
	Tilsammen	302 821,13	130 782,57
B. Utgifter.			
Lønninger	183 060,00	129 734,58	312 794,58
Leihjelp	11 572,00	16 731,23	28 303,23
Kost	111 930,57	32 645,10	144 575,67
Klær	31 095,86	3 450,68	34 546,54
Lys, brenne, elektrisk kraft	57 451,15	35 951,22	93 402,37
Renhold	17 562,71	10 757,23	28 319,94
Sykeutgifter	2 702,92	5 448,34	8 151,26
Understøttelse ved løslatelsen	14 347,08	2 403,34	16 750,42
Inventar	7 155,38	2 555,84	9 711,22
Bygningene og eiendommene	42 873,19	20 489,55	63 362,74
Gårdsbruket: Gårdsdriften	71 353,43	-	71 353,43
Nydyrkning	36 529,88	-	36 529,88
Arbeidsdriften	101 914,95	63 365,38	165 280,33
Fellesutsalget i Kristiania	-	3 749,54	3 749,54
Forskjellige utgifter	26 804,09	4 863,09	31 667,18
Ekstraordinære utgifter:			
Oppførelse av stall m. v.	30 340,31	-	30 340,31
Omlegning og utvidelse av det elektriske ledningsnett	33 444,86	-	33 444,86
	Tilsammen	780 138,38	332 145,12
Tilskudd av statskassen	477 317,25	201 362,55	678 679,80
 Ordinære utgifter pr. tvangsarbeider årlig ²⁾ :			
Lønninger	1 032,90	2 243,38	1 330,70
Leihjelp	65,29	289,31	120,41
Kost	631,56	564,50	615,06
Klær	175,45	59,67	146,97
	Overføres	1 905,20	3 156,86
			2 213,14

¹⁾ Opgaven omfatter også inntekter og utgifter ved Opstad fangekoloni og Landsfengslet for Kvinner.

²⁾ I etterfølgende opgave er for arbeidsdriftens vedkommende regnet med bruttoutgiften og bruttoinntekten, likeså for gårdsbruket.

Tabell 27 (forts.).

	Opstad tvangs- arbeids- hus.	Arbeids- buset for Kvinner.	Tvangs- arbeids- husene tilsammen.
	Kr.	Kr.	Kr.
	Overført		
Lys, brenne, elektrisk kraft	1 905,20	3 156,86	2 213,14
Renhold	324,16	621,67	397,36
Sykeutgifter	99,10	186,01	120,48
Understøttelse	15,25	94,21	34,68
Inventar	80,95	41,56	71,26
Bygningene og eiendommene	40,37	44,20	41,31
Gårdbruksdriften	241,91	354,31	269,56
Nydyrkning	402,60	-	303,55
Arbeidsdriften	206,12	-	155,41
Fellesutsalget i Kristiania	575,04	1 095,72	703,14
Forskjellige utgifter	-	64,83	15,95
	151,24	84,09	134,72
På disse konti tilsammen	4 041,94	5 743,46	4 460,56
hvilket daglig pr. tvangsarbeider utgjør	11,07	15,74	12,22
Av foranstående utgifter er dekket :			
a. årlig pr. tvangsarbeider			
ved utbytte av arbeidsdriften	1 238,54	2 048,48	1 437,80
» — » gårdsbruksdriften	342,70	-	258,39
» bidrag fra hjemstavnskommunene	82,02	78,03	81,04
» forskjellige inntekter	45,37	134,98	67,42
» tilskudd av statskassen	2 333,31	3 481,97	2 615,91
b. daglig pr. tvangsarbeider			
ved utbytte av arbeidsdriften	3,39	5,61	3,94
» — » gårdsbruksdriften	0,94	-	0,71
» bidrag fra hjemstavnskommunene	0,23	0,21	0,22
» forskjellige inntekter	0,12	0,37	0,18
» tilskudd av statskassen	6,39	9,54	7,17

Tabell 28. Forskjellige opplysninger om de innkomne tvangsarbeidere.¹⁾

	Opstad tvangs- arbeids- hus.	Arbeids- huset for Kvinner.		Opstad tvangs- arbeids- hus.	Arbeids- huset for Kvinner.
F o r s e e l s e r .					
Løsgjengerlovens			A l d e r .		
§ 2.	-	1	18—20 år	1	5
§ 4.	14	11	21—24 »	3	3
§§ 4 og 17 . . .	1	1	25—29 »	8	4
§ 16	31	3	30—39 »	25	3
§§ 16 og 17 . . .	4	-	40—49 »	16	1
§ 17	6	-	50—59 »	10	-
§§ 17 og 19. . .	1	-	60—69 »	2	-
§ 19	8	-	I alt	65	16
I alt	65	16			
I n n e t t e l s e s t i d .					
18 måneder	29	2	B o s t e d .		
3 år	32	11	Kristiania	14	10
4 år	4	3	Bergen	12	1
I alt	65	16	Trondhjem	4	1
			Stavanger	-	-
			Drammen	1	-
			Andre byer	18	2
			Landdistrikte	7	2
			Hele riket	56	16
E k t e s k a p e l i g s t i l l i n g .					
Ugifte	45	12	Sverige	-	-
Giftte	12	3	Finnland	-	-
Enkemann, enker og fraskilte	8	1	Andre land	-	-
I alt	65	16	Intet fast	9	-
			I alt	65	16

¹⁾ Tabellen gjelder kalenderåret 1921. Der er bare tatt med tvangsarbeidere som er kommet inn etter dom i henhold til løsgjengerloven.

Tabell 29. Kriminalasylets inntekter og utgifter i 1921—1922.

	<i>A. Inntekter.</i>	Kr.
Kurpenger		52 925,00
Arbeidsdriften		3 444,01
Forskjellige inntekter		1 539,28
	Tilsammen	57 908,29
	<i>B. Utgifter.</i>	
Lønninger		49 317,84
Leiehjelp		15 615,05
Kost		18 030,15
Klær		4 481,27
Lys		632,15
Brenne		8 161,13
Renhold		5 593,34
Inventar		2 798,44
Bygningene		9 806,93
Arbeidsdriften		2 591,68
Forskjellige utgifter		6 127,69
	Tilsammen	123 155,67
Tilskudd av statskassen		65 247,38

Tabel 30. Forsorgsforeningene 1921—1922.

Forsorgsforeninger.	Antall medlemmer.		Beholdning ved årets begynnelsen.	Inntekt.						Utgif.				Beholdning ved årets slutning.	
	Livsvarige.	Årlig betalende.		Bidrag av statskassen.	Bidrag fra landsfengslene. ¹⁾	Gaver og medlemsbidrag.	Renter.	Forskjellige inntekter.	Samlet inntekt.	Understøttelser.	Administrasjon.	Forskjellige utgifter.	Samle utgift.		
				Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	
Kristiania	70	381	3 526,55	76 000,00	2 400,00	13389,54	494,59	13841,74	106125,87	36 281,46	45 500,60	27870,36	109652,42	-	
Fredrikshald	1	42	606,56	800,00	-	155,00	21,18	-	976,18	570,05	-	23,85	593,90	988,84	
Sarpsborg	7	40	3 045,93	250,00	-	55,00	182,86	-	387,86	409,95	299,95	-	709,90	2 823,89	
Fredrikstad	25	54	1 789,94	1 000,00	-	187,00	68,46	100,00	1 355,46	489,40	783,50	-	1 272,90	1 872,40	
Moss	6	84	1 023,75	200,00	-	84,00	52,53	4,82	341,35	79,30	12,80	-	92,10	1 273,00	
Rolvøy	-	52	7,35	100,00	-	132,00	-	-	232,00	42,70	15,60	-	58,30	181,05	
Hamar	3	32	2 738,16	600,00	-	98,00	158,42	-	856,42	613,40	337,15	-	950,55	2 644,03	
Drammen	4	126	2 827,93	2 000,00	-	1 790,50	108,13	-	3 898,63	2 253,85	890,32	181,50	3 325,67	3 400,89	
Kongsberg	-	20	136,45	300,00	-	53,00	-	-	353,00	218,55	164,85	39,55	422,95	66,50	
Horten	-	24	775,66	300,00	-	46,00	-	-	346,00	601,50	19,50	20,00	641,00	480,66	
Tønsberg	40	44	5 401,42	300,00	-	188,00	308,61	-	796,61	38,95	109,40	16,90	165,25	6 032,78	
Sandefjord	4	70	161,34	100,00	-	-	7,19	-	107,19	110,70	-	-	110,70	157,83	
Larvik	Ikke oplyst	oplyst	2 909,71	100,00	-	-	98,97	-	198,97	277,50	-	-	277,50	2 831,18	
Kragerø	-	185	1 834,69	500,00	-	466,00	88,00	-	554,00	362,00	578,30	36,00	976,30	1 912,39	
Skien	32	142	4 664,58	3 000,00	-	661,00	232,48	2 680,00	6 573,48	2 638,89	1 072,15	160,00	3 871,04	7 367,02	
Notodden	-	79	625,14	300,00	-	14,00	27,72	-	341,72	188,30	8,78	-	197,08	769,78	
Tinn	2	22	1 084,48	300,00	-	130,00	33,34	29,50	492,84	515,65	256,70	98,00	870,35	706,97	
Arendal	-	125	1 466,09	1 500,00	-	398,00	52,85	-	1 950,85	638,79	1 463,18	-	2 101,97	1 314,97	
Kristiansand	6	101	617,82	800,00	-	404,00	26,72	-	1 230,72	804,50	473,33	-	1 277,83	570,71	
Flekkefjord	-	30	616,28	200,00	-	30,00	31,77	18,30	280,07	243,30	10,00	-	253,30	643,05	
Jæren	3	213	2 146,10	1 500,00	-	393,44	62,35	3 813,70	5 769,49	1 996,67	296,36	874,98	3 168,01	4 747,58	
Stavanger	29	136	5 001,04	5 000,00	-	937,00	162,32	20,00	6 119,32	7 046,07	1 564,00	692,70	9 302,77	1 817,59	
Haugesund	19	106	1 336,05	1 800,00	-	112,00	57,23	2 232,70	4 201,93	568,40	317,88	2 322,80	3 209,08	2 328,90	
Voss	-	26	325,22	100,00	-	159,00	15,81	120,00	394,81	240,00	45,00	4,20	289,20	430,83	
Bergen	47	119	²⁾ 21 098,08	24 000,00	-	6 005,10	1 166,18	2 482,59	33 653,87	10 340,07	20 594,85	6 560,02	37 494,94 ³⁾	17 257 01	
Sogn og Fjordane	-	-	126,00	100,00	-	-	-	-	100,00	-	20,00	21,43	-	41,43	184,57
Ålesund	30	76	3 065,97	2 000,00	-	49,00	126,32	13,20	2 188,52	1 218,50	833,78	154,70	2 206,98	3 047,51	
Molde	41	213	348,93	500,00	-	199,00	99,50	-	798,50	149,00	394,15	-	543,15	604,28	
Kristiansund	25	117	1 552,27	2 500,00	-	622,00	13,44	180,00	3 315,44	3 849,99	24,00	358,10	4 232,09	635,62	
Trondhjem	26	138	³⁾ 28 968,67	12 000,00	-	1 534,10	1 678,73	795,16	16 007,99	7 169,82	6 371,52	2 884,00	16 425,34 ³⁾	28 551,32	
Levanger	Ikke oplyst	oplyst	170,00	100,00	-	70,00	3,43	-	173,43	10,00	5,20	-	15,20	328,23	
Stenkjær	-	29	-	300,00	-	111,00	-	-	411,00	185,00	2,70	-	187,70	273,30	

¹⁾ Kr. 8,00 for hver løslatt fange, jfr. res. 24 juli 1858. ²⁾ I beløpet er innbefattet en pantobligasjon på kr. 10 000,00, som er foreningens grunnfond. ³⁾ I beløpet er innbefattet 2 pantobligasjoner på tilsammen kr. 26 000,00.

Foruten de i tabellen oppførte bidrag av statskassen blev også følgende forsorgsforeninger tilstått bidrag: Øvre Østfold kr. 200,00, Hønefoss kr. 100,00, Hardanger kr. 100,00, Bodø kr. 200,00 og Troms fylke kr. 400,00.

Rekke VII.

Trykt 1923 (forts. suite):

- Nr. 104. Arbeidstiden i handels- og kontorvirksomheter i 1918. (*Employés de commerce et de bureaux. Durée du travail en 1918.*)
 - 105. Tariffoverenskomster og arbeidskonflikter i Norge 1922. (*Les conventions collectives et les conflits du travail en Norvège en 1922.*)
 - 106. Norges handel 1922. (*Commerce.*)
 - 107. Norges kommunale finanser 1920/21. (*Finances des communes.*)
 - 108. Sundhetstilstanden og medisinalforholdene 1919. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical.*)
 - 109. Norges sparebanker 1922. (*Caisse d'épargne.*)
-

Trykt 1924:

- Nr. 110. Fengselsstyrelsens årbok 1920. (*Annuaire de l'Administration générale des prisons 1920.*)
- 111. Folketellingen i Norge 1 desember 1920. X. Folkemengden fordelt etter livsstilling, alder og ekteskapelig stilling. (*Recensement du 1er décembre 1920. X. Population répartie par profession, par âge et par état civil.*)
- 112. Norges Brandkasse 1918—1922. (*Statistique de l'office national d'assurance contre l'incendie pour les années 1918 à 1922.*)
- 113. Beretninger om amtenes økonomiske tilstand 1911—1915. I. og II. (*Rapports des préfets sur l'état économique et social des préfectures.*)
- 114. Norges fiskerier 1920. (*Grandes pêches maritimes.*)
- 115. Sjømannsforsikringen 1921. Fiskerforsikringen 1921 ($\frac{1}{4}$ — $\frac{31}{12}$). (*Assurances contre les accidents des marins. Assurances contre les accidents des marins pêcheurs.*)
- 116. Skolevesenets tilstand 1919. (*Instruction publique.*)
- 117. Representativ landbrukstelling 1923. (*Recensement agricole représentatif de l'ann 1923.*)
- 118. Arbeids- og lønningsforhold i trikotasjeindustrien. (*Conditions du travail et salaires dans l'industrie du tricotage.*)
- 119. Lonninger 1923. (*Gages et salaires.*)
- 120. Forsømte barn 1921 og 1922. (*Traitements des enfants moralement abandonnés.*)
- 121. Folkemengdens bevegelse 1921. (*Mouvement de la population.*)
- 122. Arbeidslønnen i jordbruket. Driftsåret 1923—24. (*Salaires des ouvriers agricoles en 1923—1924.*)
- 123. Skiftevesenet samt Overformynderiene 1921 og 1922. (*Successions, faillites et biens pupillaires.*)
- 124. Civil rettspleie 1921 og 1922. (*Justice civile.*)
- 125. Norges jernbaner 1922/23. (*Chemins de fer norvégiens.*)
- 126. Norges postvesen 1923. (*Statistique postale.*)
- 127. Industristatistikk 1922. (*Statistique industrielle.*)
- 128. Forsikringsselskaper 1922. (*Sociétés d'assurances.*)
- 129. Alkoholstatistikk 1922—1923. (*Statistique de l'alcool.*)
- 130. Norges telegrafvesen 1922/23. (*Télégraphes et téléphones de l'Etat.*)
- 131. Folketellingen i Norge 1 desember 1920. XI. Folkemengden fordelt etter livsstilling. Fylker. Byer og herreder. Procenttall. (*Recensement du 1er décembre 1920. XI. Population répartie par profession. Préfectures. Villes et communes rurales. Chiffres relatifs.*)
- 132. Fengselsstyrelsens årbok 1921. (*Annuaire de l'Administration générale des prisons 1921.*)
- 133. Fagskolestatistikk 1920/21—1922/23. (*Écoles professionnelles.*)
- 134. Norges fiskerier 1921. (*Grandes pêches maritimes.*)
- 135. Fengselsstyrelsens årbok 1922. (*Annuaire de l'Administration générale des prisons 1922.*)

Det Statistiske Centralbyrå har dessuten bl. a. utgitt følgende verker:

Statistisk Årbok for kongeriket Norge. Senest utkommet: 43de Årgang 1923.
Kristiania 1924. (*Annuaire statistique de la Norvège.*)

Statistiske Meddelelser. Senest utkommet: 41de bind 1923. Kristiania 1923.
(*Bulletin mensuel du Bureau Central de Statistique.*)

Månedsopgaver over vareomsetningen med utlandet 1923. Ellevte bind. Kristiania 1924.
(*Bulletin mensuel du commerce extérieur en 1923. Onzième année.*)

Fortegnelse over Norges Offisielle Statistikk m. v. 1828—31 desember 1920. Kristiania
1889, 1913 og 1922. (*Catalogue de la Statistique officielle.*)

Statistiske Oversigter 1914. Kristiania 1914. (*Résumé rétrospectif 1914.*)

Samtlige verker er til salgs hos H. Aschehoug & Co., Kristiania.

Av «Norges handel», årgangene 1911, 1912, 1913 og 1915, er byråets beholdning meget
knapp, hvorfor man vilde være takknemlig for å få overlatt eksemplarer av
disse årganger.

3 september 1924.